№ 115 (1678)

Чацвер , 26 чэрвеня 2003 г.

Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах

Перыядычнасць —
5 разоў у тыдзень

Кошт свабодны.

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...
Якуб Колас

Народная Воля

27 чэрвеня — планавы нявыхад «Народнай волі». Наступны нумар газеты выйдзе 28 чэрвеня.

Надвор'е

У Мінску сёння ўдзень чакаецца — +16...+18, дождж, уначы — +12...+14, без ападкаў; у Брэсце ўдзень — +15...+17, дождж, уначы — +11...+13, без ападкаў; у Гродне ўдзень — +17...+19, уначы — +11...+13, на працягу сутак — без ападкаў; у Віцебску ўдзень — +18...+20, кароткачасовы дождж, уначы — +12...+14, без ападкаў; у Гомелі ўдзень — +15...+17, дождж, уначы — +12...+14, без ападкаў; у Магілёве ўдзень — +17...+19, кароткачасовы дождж, уначы — +12...+14, без ападкаў.

www.meteo.by

Васіль Уладзіміравіч БЫКАЎ

пайшоў у сваю дывізію, у родную зямлю, у вечную памяць. У апошні шлях народнага пісьменніка, апостала і заступніка Айчыны правяла ўся Беларусь

Памяці Васіля Быкава

Чорная дата 22 чэрвеня 1941 года прайшла праз жыццё і ўсю творчасць Васіля Быкава. Мусіць, самім лёсам яму было наканавана выжыць пасля двух раненняў і аднаго пахавання, каб сказаць тое, чаго яшчэ ніхто не гаварыў: вайна — гэта абсалютнае зло і агульначалавечая трагедыя.

Праз 62 гады 22 чэрвеня чорнай датай стала для Беларусі яшчэ раз — спынілася сэрца салдата-акопніка і патрыёта, вялікага пісьменніка і грамадзяніна Васіля Уладзіміравіча Быкава.

Беларуская літаратура панесла найвялікшую і непапраўную страту. Васіль Быкаў быў не проста літаратарам сусветнага маштабу, ён быў сумленнем нацыі, вялікім сынам Беларусі. Па творах Быкава ведалі і меркавалі пра Беларусь ва ўсім свеце.

Творы Васіля Быкава — знакамітыя аповесці "Жураўліны крык", "Трэцяя ракета", "Альпійская балада", "Дажыць да світання", "Сотнікаў", "Мёртвым не баліць", "Пайсці і не вярнуцца", "Круглянскі мост", "Знак бяды" — перакладзены на дзесяткі моваў свету. Ён стаў класікам пры жыцці, зведаў і славу, і беспрэцэдэнтнае цкаванне і ганьбаванне. Але да сваёй славы, шматлікіх заслужаных узнагарод ён ставіўся спакойна, з пэўнай доляй іроніі, на брудныя наскокі стараўся не рэагаваць, хоць яны атручвалі ягонае жыццё. Дзіўным чынам у ім ужывалася цвёрдасць і бескампраміснасць у адстойванні прынцыпаў справядлівасці і праўды з мяккасцю характару, выключнай далікатнасцю і тактам у адносінах з людзьмі.

Маючы бездакорны маральны аўтарытэт, мудрасць прарока, ён гаварыў тое, што хацеў, ацэньваў падзеі і людзей паводле сваіх найвышэйшых маральных і грамадзянскіх прынцыпаў. Улады лічылі, што такое права дадзена толькі ім, і таму ў Быкава заўсёды складваліся з імі няпростыя адносіны.

У Васіля Уладзіміравіча былі вялікія творчыя планы. Ён разумеў немагчымасць здзейсніць задуманае на Радзіме, дзе ўсчалася новая хваля шальмавання, і на пяць гадоў вымушаны быў пасяліцца за мяжой, дзе цалкам прысвяціў сябе творчай працы, напісаў некалькі кніг аповесцяў, прыпавесцяў, апавяданняў. У іх — новы і часам нязвыклы Быкаў. Творы апошняга перыяду чакаюць свайго даследчыка, свайго прачытання. Падсумаваў сваё творчае і зямное жыццё Васіль Уладзіміравіч мемуарнай кнігай "Доўгая дарога дадому", якую, ужо знаходзячыся на бальнічным ложку пасля цяжкай аперацыі, паспеў патрымаць у руках.

Ён вярнуўся на Радзіму — да родных, сяброў, на бацькоўскую зямлю, каб назаўсёды спачыць у ёй.

Хай будзе пухам Вам родная зямля, дарагі Васіль Уладзіміравіч!

Вы навекі застанецеся ў светлай памяці Бацькаўшчыны.

**Янка БРЫЛЬ,
Рыгор БАРАДУЛІН,
Ніл ГІЛЕВІЧ,
Іван НАВУМЕНКА,
Іван ШАМЯКІН,
Эдуард АКУЛІН,
Уладзімір АРЛОЎ,
Данута БІЧЭЛЬ,
Валянцін БЛАКІТ,
Генадзь БУРАЎКІН,
Анатоль ВЯРЦІНСКІ,
Юрка ГОЛУБ,
Уладзімір ДУКТАЎ,
Алесь ЖУК,
Сяргей ЗАКОННІКАЎ,
Васіль ЗУЁНАК,
Вольга ІПАТАВА,
Віктар КАЗЬКО,
Віктар КАРАМАЗАЎ,
Алесь КАСКО,
Анатоль КУДРАВЕЦ,
Уладзімір НЯКЛЯЕЎ,
Алесь ПАШКЕВІЧ,
Барыс ПЯТРОВІЧ,
Франц СІЎКО,
Міхась СКОБЛА,
Валянцін ТАРАС,
Васіль ТКАЧОЎ.**

Народнага пісьменніка і салдата Айчыны праводзілі ў апошні шлях на руках

За дзень да пахавання Васіля Уладзіміравіча Быкава ў Саюзе беларускіх пісьменнікаў не ведалі: ці дазволяць пранесці на руках труну з целам пісьменніка ад плошчы Перамогі да плошчы Якуба Коласа? На ранішнім пасяджэнні ўрадавай камісіі па арганізацыі пахавання было прынята рашэнне, што не: маўляў, "немэтазгодна".

— Когда хоронили Петра Машерова, его гроб тоже запретили нести на руках, — аргументаваў, прыехаўшы ў Саюз, член вышэйназванай урадавай камісіі, старшыня Беларускага літаратурнага фонду і старшыня Камісіі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Нацыянальнага схода Беларусі Мікалай Чаргінец.

Праўда, Мікалай Іванавіч не ўдакладніў, хто тады забараняў і хто забараняе зараз. І няўжо няўцям, што людзі хацелі не арганізоўваць нейкае несанкцыянаванае шэсце, як падавалі ўлады, а па-чалавечы, па народных традыцыях, шчыра аддаць даніну любові і павагі сапраўды любімаму і паважанаму чалавеку, сапраўды **НАРОДНАМУ** пісьменніку?

Увечары на дадатковыя перамовы са старшынёй урадавай камісіі Леанідам Гулякам адправіліся Рыгор Барадулін, Генадзь Бураўкін, Сяргей Законнікаў і старшыня Саюза беларускіх пісьменнікаў Алесь Пашкевіч. І зноў-такі прыехалі ні з чым — улады ўсё ж палічылі, што "антипрезидентского шествия не будет".

Учора народ ля Дома літаратара пачаў збірацца ўжо каля 9 гадзін раніцы, хоць на развітанне ў залу пачалі пускаць толькі з 10.00. На службовым уваходзе хлопцы ў скураных куртках дазвалялі ўваход толькі па загадзя складзеным спісе.

Перад адпяваннем труну завярнулі ў бел-чырвона-белы сцяг, які спадар Чаргінец паспрабаваў "ликвидировать". Апошняму прыстойна растлумачылі, што гэта воля нябожчыка і яго жонкі Ірыны Міхайлаўны, пасля чаго Чаргінец, напэўна, пакрыўдзіўся і з'ехаў. Пасля адпявання выступіў і старшыня ўрадавай камісіі па арганізацыі пахавання міністр культуры Леанід Гуляка, які заявіў, што ён як дзяржаўны чалавек пад такой сімволікай прымаць удзел у пахаванні не будзе, весці паніхіду, як планавалася раней, адмаўляецца. І таксама рэціраваўся.

Прынеслі вянок ад прэзідэнта Беларусі, які па ўважлівай прычыне развітацца з Народным пісьменнікам не змог — адправіўся ў планавую паездку па Гомельскай вобласці. Праўда, ужо праз некалькі хвілін той вянок ад кіраўніка дзяржавы накрылі кветкі ад простых людзей. Хоць прадстаўнікі спецслужб раз-пораз "вызвалялі" яго, каб ён усё ж быў бачны для тэлекамер.

Паніхіду планавалася пачаць у 13.00, аднак жадаючых развітацца з Васілём Уладзіміравічам было так шмат (чарга пачыналася яшчэ ля метро), што яе пачатак адклалі на гадзіну пазней.

Прыкладна ў гэты час старшыня Саюза беларускіх пісьменнікаў Алесь Пашкевіч абвясціў журналістам, што ўлады наогул адкрыжаваліся ад правядзення пахавання, а з прадстаўнікамі Мінгарвыканкама дамоўлена, што можна будзе пранесці труну з Васілём Быкавым ад плошчы Перамогі да плошчы Якуба Коласа.

Народ адваяваў права годна правесці ў апошні шлях свайго па-сапраўднаму Народнага пісьменніка Васіля Уладзіміравіча Быкава...

Шкада, што ў сённяшнім нумары мы не можам расказаць пра апошнія хвіліны развітання беларускага народа з Васілём Уладзіміравічам Быкавым. Паколькі "Народная воля" па злой волі ўлад вось ужо каторы год друкуецца не ў спецыялізаваным выдавецтве "Беларускі Дом друку", а ў маламагутнай "Чырвонай зорцы", то трэба тэрмінова здаваць нумар у работу. Але да тэмы развітання з дарагім і любімым для кожнага беларуса чалавекам мы яшчэ вернемся ў наступным нумары.

Алесь СІВЫ.
Фота Алеся СІЛІЧА.

Дзякуй, Васіль Уладзіміравіч, што паказаў нам шлях

Васіль Быкаў стаіць у шэрагу славутых сыноў Бацькаўшчыны: Купала, Колас, Багдановіч... І ён. Можа, яму пашчасціць сустрэць на нябёсах гэтых **сапраўдных** змагароў Беларусі. Так Васіль Быкаў і не дачакаўся перамогі... Сапраўднай перамогі сваёй Радзімы. Гэта наша ганьба. Дзякуй Богу, вярнуўся на Радзіму.

Пайшоў ад нас яшчэ адзін велічны Беларус, які навучыў нас, маладых хлопцаў і дзяўчат, любіць і шанаваць Радзіму. Пайшоў, не пабачыўшы на нашых тварах сапраўднай усмешкі шчасця...

Дзякуй Богу, ёсць памяць. Мы не забудзем Васіля Быкава, якую б ідэалогію нам ні ціснулі ў галаву...

Дзякуй, Васіль Уладзіміравіч, за тое, што правёў жыццё такім чынам, што зараз мы можам толькі ганарыцца тым, што з'яўляемся вашымі суайчыннікамі...

З юнацкім сэрцам і павагай —

Юрась БУСЕЛ, 17 год.

«У яго была абсалютная, паталагічная сумленнасць...»

"Гэта ганьба для маладой дзяржавы, якая валодала такім гонарам сусветнага маштабу, як Васіль Быкаў, што з-за канфлікту з беларускай уладай пісьменнік вымушаны быў жыць за мяжой", — такое меркаванне выказаў у інтэрв'ю БелаПАН вядомы рускі пісьменнік, прэзідэнт расійскага ПЕН-цэнтра Андрэй Бітаў.

Паводле слоў Бітава, сяброўства якога з Васілём Быкавым пачалося ў 1980 годзе, галоўнай чалавечай якасцю пісьменніка была "абсалютная, паталагічная сумленнасць". "Быкаў упісаны ў сусветную літаратуру назаўсёды, навечна, і ні з кім не параўнальны. Ён найлепшы пісьменнік аб самай важнай падзеі рускай і беларускай гісторыі XX стагоддзя — вайне, — сказаў А.Бітаў. — Мы даўно лічым яго за рускага пісьменніка, бо рускі і беларускі народы роўна пацярпелі ад гэтай вайны".

На думку Бітава, Быкаў "перамог яшчэ ў сістэме СССР пры ўсіх забаронах на яго творы, аднак яго сумленнасць не падыходзіла для новага часу, менш страшнага, але больш ганебнага, які адбіўся на Быкаве вельмі жорстка".

Вяртанне Васіля Быкава ў Беларусь перад смерцю Бітаў лічыць "асабістым учынкам" пісьменніка, які "правёў сваю лінію да канца".

Расійскі ПЕН-цэнтр накіраваў спачуванні родным Быкава, аднак сам Бітаў, які цяжка хворы, не змог прыехаць на пахаванне.

Даведка БелаПАН. Андрэй Георгіевіч Бітаў нарадзіўся ў 1937 годзе. Аўтар зборніка апавяданняў "Аптекарский остров" (1969), аповесці "Человек в пейзаже" (1987), раманаў "Улетающий Монахов" (1990) і "Пушкинский дом" (1978), а таксама іншых твораў, дзе ўзноўлены духоўны воблік і псіхалогія розных пакаленняў рускіх інтэлігентаў. У якасці акцёра сыграў адну з галоўных роляў у фільме "Чужая белая и рябой" (1986). Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Расійскай Федэрацыі (1992).

Лавінія АРЭШКА,
Генадзь ШАРЫПКІН.

Комментарий
Посольства США по поводу высказывания Центризбиркома Беларуси

Недавно Центральная избирательная комиссия Беларуси выступила с высказыванием о том, что Конгресс Соединенных Штатов якобы продлил срок полномочий Президента Франклина Рузвельта. Это абсолютно не соответствует действительности. Президент Рузвельт был конституционно избран на четыре срока подряд и занимал эту должность с 1933 по 1945 год.

В первоначальной редакции Конституции Соединенных Штатов не содержалось ограничения на количество президентских сроков. В 1951 году штатами была принята конституционная поправка, которая не продлевала, а, напротив, ограничивала пребывание президента у власти до двух сроков. Ни один из американских президентов никогда не увеличивал срок своих полномочий за рамки избирательного мандата, а с 1951 года ни один президент не имеет права находиться в этой должности более двух сроков. Очень жаль, что Центральная избирательная комиссия Беларуси прибегает к искажению американской истории в попытке оправдать продление полномочий существующего режима.

Минск, 25 июня 2003 г.

У Заслаўі атруціліся чадным газам

Чатыры чалавекі, якія атрымалі смяротную дозу чаднага газу, знойдзены ратавальнікамі ў адной з кватэр жылога дома ў Заслаўі.

Як паведаміла прэс-служба МНС, каля 7 гадзін раніцы ў пажарную аварыйна-ратавальную частку Заслаўя звярнуліся жыхары дома па вуліцы Вільямскай і паведамілі, што ў адной з кватэр імі знойдзены трупы чатырох чалавек — гаспадара кватэры, двух яго сяброў і жанчыны. Пасля прыбыцця ратавальнікаў было ўстаноўлена, што ўсе чацвёра атруціліся чадным газам, а смерць, паводле папярэдняй інфармацыі, наступіла яшчэ ўчора.

У кватэры, дзе знаходзіліся загінуўшыя, з вечара была ўключана газавая пліта і газавая калонка для падагрэву вады. Выцяжка амаль не працавала, а ўсе вокны былі зачыненыя, таму ў кватэры ўтварылася занадта вялікая канцэнтрацыя чаднага газу. Відаць, гаспадар кватэры і яго госці спалі і атрымалі смяротную дозу чаднага газу ў сне.

Сёння раніцай пагоршылася самаадчуванне суседзяў, у першую чаргу дзяцей. Пасля таго як чадны газ пачаў падымацца ў кватэру верхняга паверха, дзе стала ненатуральна цяпло, жыхары дома вырашылі праверыць гэтую кватэру, дзе і былі знойдзены трупы.

Два гады таму ў гэтай жа кватэры пры падобных абставінах загінулі чатыры чалавекі — чадным газам атруціліся дзве жанчыны і двое дзяцей.

Дзмітрый БЕЛЬСКІ.

СПАСИБО!

У Детского хирургического центра — лучшие в мире друзья

С 24 по 30 июня в Минске находится делегация германской гуманитарной организации "Помощь для детской клиники Минска" под руководством господина Удо Влока, сотрудника Государственной канцелярии премьер-министра земли Северный Рейн-Вестфалия.

Целью поездки является очередное оказание помощи Детскому хирургическому центру 1-й городской больницы Минска, с которым земля Северный Рейн-Вестфалия поддерживает тесные отношения уже в течение многих лет. Делегация привезла с собой расходный медицинский материал, в частности, катетеры для сердца, и занимается вопросами обслуживания и ремонта медицинской техники. Стоимость этой поставки гуманитарной помощи составляет более 80.000 евро.

Объединение "Помощь для детской клиники Минска" под председательством бывшего министра внутренних дел земли Северный Рейн-Вестфалия д-ра Херберта Шноора осуществляет свою деятельность в Минске уже с 1991 года. За это время в Беларусь были доставлены грузы гуманитарной помощи стоимостью более 10 миллионов евро. Главное внимание в работе уделяется обеспечению Детского хирургического центра 1-й городской больницы Минска медицинскими диагностическими приборами, медикаментами и расходным материалом, а также обучению специалистов работе с комплексной медицинской техникой. Наряду с пожертвованиями из всей Германии немалую часть средств для этой помощи предоставило правительство земли Северный Рейн-Вестфалия.

Господин Влока особым образом связан с Беларусью и ее людьми. В прошлом году за свою активную деятельность он был награжден орденом Франциска Скорины.

В национальных ли интересах переходить на российский рубль?

Станислав БОГДАНКЕВИЧ, профессор

Межгосударственным Соглашением о введении единой денежной единицы и формировании единого эмиссионного центра и Соглашением между правительствами и центральными банками Беларуси и России о мерах по созданию условий для введения единой денежной единицы от 30 ноября 2000г. предусмотрено, что с 2005-го по 2008 год роль единой валюты будет выполнять российский рубль, и лишь с 2008 года предусматривается переход на так называемую союзную валюту. В настоящее время центральными банками и правительствами сторон прорабатывается вопрос о конкретном механизме перехода с 1 января 2005 г. на рубль Российской Федерации.

По моему глубокому убеждению, *Беларусь должна, пока не поздно, отказаться от этой идеи как не соответствующей нашим национальным интересам.* И не только из-за ее несовместимости с Конституцией. Просто в этом шаге для нашей страны нет ни политической, ни экономической выгоды, имеются лишь финансовые и иные риски. Еще у всех в памяти обвал стоимости российского рубля в 1998 году. Для Беларуси, если бы в то время мы пользовались российской валютой, это означало бы национальную катастрофу. Повторение в России подобного дефолта не исключено из-за возможного падения цен на энергоносители на мировом рынке либо какой-либо техногенной катастрофы в энергетической области и огромной внешней задолженности. С позиции здравого смысла Россия ни в политическом, ни в экономическом, ни в военном отношениях не является тем партнером, объединение с которым в единое государство было бы оправдано высшими интересами белорусского народа. Между тем отказ от собственного эмиссионного центра и переход на российскую валюту означает существенный шаг в направлении, ставящем под угрозу национальный суверенитет. Это отнюдь не означает отказ от политики теснейшего экономического, политического, культурного и иного сотрудничества с Россией и ее великим народом. Мне представляется, что наиболее правильным для белорусов выбором на ближайшие 15—20 лет является отказ от вступления в какие-либо политико-экономико-военные союзы как на Востоке, так и на Западе — в условиях теснейшей экономической интеграции по обоим направлениям, заключения как с Россией и Украиной, так и с ЕС режима свободной торговли.

Под интеграцией понимается создание общего экономического пространства с едиными для субъектов хозяйствования правилами игры, с согласованными параметрами макроэкономической, монетарной, налоговой, ценовой и торговой политики. Взаимовыгодное сотрудничество с Россией возможно только, если Россия и Беларусь будут сторонниками демократии, открытости, защиты частной собственности, свободной торговли и равных условий конкуренции.

Предпосылкой для успешного проведения системных экономических реформ и интеграции является трансформация политической системы Беларуси в направлении демократии и прав человека, соблюдения принципа разделения властей и независимости судебной власти. Вместе с тем неприемлемы политические спекуляции на тему интеграции. Взаимные обвинения в том, что одна страна живет за счет другой, что одна страна дискриминирует производителей другой, опасны для развития взаимовыгодных добрососедских отношений между нашими народами. Интеграции Беларуси и России необходимо придать новое, общеевропейское направление. Беларусь и Россия должны взять на себя ответственность строить единый европейский дом. В основе нашей интеграции с Россией должны лежать принципы, на которых базируется Европейский Союз. Открытой стратегической целью нашей страны, как и России, должно стать полноправное членство в Европейском Союзе. В валютной сфере нам следует ориентироваться на евро. Граждане Беларуси и России должны стать полноправными участниками единой Европы — без административных, правовых и экономических границ.

Нам следовало бы принять известное предложение президента Путина и осуществить ревизию всех подписанных между Россией и Беларусью договоров и сформированных учреждений. Вместо скоропалительного таможенного союза, которого в реальности не существует, вначале необходимо построить классическую зону свободной торговли между нашими государствами, в рамках которой предусмотреть отмену всех (либо почти всех) мер тарифного и нетарифного регулирования, отказаться от административного регулирования цен на товары и услуги, перемещаемые через границу. С целью противодействия контрабанде и упорядочения торговли товарами из третьих стран, а также в рамках подготовки к вступлению в ВТО необходимо восстановление таможенной границы. Вместе с тем целесообразно продолжать синхронизацию параметров монетарной политики, уровня инфляции, девальвации, режима контроля операций по текущему и капитальному счету и т.д.

Нельзя закрывать глаза на то, что внутриэкономическое положение России неустойчиво, базируется на нестабильных ценах на энергоносители, имеет огромную внешнюю задолженность, многократно превышающую относительную величину госдолга Беларуси. Производительность труда, качество товаров и их конкурентоспособность невелики. ВВП РФ составляет где-то немногим более 1% к общемировому уровню. По уровню национального дохода на душу населения Россия сегодня отстает почти в два раза даже от соседней Польши. Уровень жизни большинства российского населения низок, на грани нищеты. Коррупция — существенно выше, чем в Беларуси, является одной из самых высоких в мире. На ее базе и в связи с переделом собственности имеют место постоянные кровавые разборки. Из страны продолжает убегать капитал, инвестиции незначительны. Страна находится в состоянии варварской войны в Чечне, конца которой не видно. Многие регионы сотрясают энергетические кризисы, кризисы неплатежей. Страну захлестнул террор. Ослабленная экономика не в состоянии поддерживать былую военную мощь, что делает армию нестабильной, потенциально способной на авантюры. Сохраняется риск прихода к власти антидемократических сил, ностальгирующих по империалистическому прошлому. Сегодняшняя РФ — далеко не правовое государство. Свободы и права человека в ней в должной мере не обеспечены, уровень развития демократии и гражданского общества низок.

С другой стороны, финансовое положение более половины субъектов хозяйствования Беларуси катастрофическое. К примеру, размер капитала, отвлеченного из оборота субъектов хозяйствования в нереализованные остатки готовой продукции и дебиторскую задолженность, превышает 5 млрд. долларов США. Низкий уровень банкротства и безработицы объясняется главным образом системой льготного кредитования. В этих условиях отказ белорусского государства от собственного кредитно-эмиссионного центра — крайне рискованный шаг во всех отношениях.

Российский рубль является лишь ограниченно конвертируемым. Для проведения расчетов по внешнеторговым операциям переход на российский рубль никаких преимуществ нам не принесет, так как не является мировой общепризнанной валютой. Ее невозможно использовать для платежей на свободном рынке. Лишь на российском рынке, в расчетах за импортируемые из России энергоносители, сырье и товары ею можно будет пользоваться непосредственно. Однако для этого нет необходимости переходить на российский рубль, отказываться от национального суверенитета, изменять Конституцию. Уже сегодня значительная часть платежей по импорту из России осуществляется российскими рублями. Для расширения использования российских рублей по белорусско-российским экспортно-импортным поставкам достаточно договориться с российской стороной об определении цен в рублях (а не в долларах США или евро) и, возможно, заключить дополнительное соглашение между центральными банками наших стран. Отказ от национальной денежной единицы в пользу российского рубля, от суверенного права на денежно-кредитную эмиссию, от курсообразования и от процентной политики означает отказ от проведения самостоятельной экономической политики. Кто заинтересован в том, чтобы сосед, а не мы сами, контролировал наши финансы и нашу экономику?!

Не следует питать несбыточных иллюзий. Тезис создания единого Союзного государства при сохранении суверенитетов и равноправия Беларуси и России изначально абсурден, вне зависимости от того, на каких принципах произошло бы объединение. Сохранение суверенитета Беларуси при объединении на принципах Евросоюза практически недостижимо из-за того, что "экономический вес" Беларуси почти в 20 раз легче России. Разумеется, Россия никогда не пойдет на соблюдение принципа равноправия. И об этом свидетельствует согласованный правительствами и центральными банками сторон проект перехода Беларуси на российскую валюту, из которого однозначно следует, что монетарная политика, как и вопросы курсообразования, с момента перехода на российский рубль будет осуществляться Российским центральным банком. Причем, если бы речь шла о вхождении Беларуси в состав Российской Федерации в качестве ее субъекта, этот проект можно было бы считать оптимальным. Предусматривается, что Беларуси будут устанавливаться российским центром вполне приемлемые лимиты по эмиссии, на содержание аппарата, капиталовложения Национального банка и другие льготные условия. Однако о равенстве сторон здесь говорить не приходится.

В силу ряда объективных и субъективных причин национальный частный капитал в Беларуси оказался несформированным. Стратегические инвесторы из дальнего зарубежья из-за задержки со структурной перестройкой оказались на рынках других трансформирующихся стран. Все это в совокупности, в условиях валютной интеграции с Россией, приведет к практически полной утрате белорусами собственности, ее переходу в собственность нецивилизованного олигархического российского капитала, обвальному росту банкротств и безработицы.

Не выдерживает критики тезис о том, что в последующем равенстве в определении и проведении монетарной политики будет восстановлено посредством создания в 2008 г. так называемого союзного эмиссионного центра и перехода от российского рубля на общую союзную валюту. Очевидна иллюзорность таких предположений. У России после введения на территории Беларуси российского рубля не осталось бы никаких стимулов для такого шага, тем более, если вспомнить о таких реалиях, как несопоставимость экономических весов объединяющихся государств.

Активы и пассивы резидентов и нерезидентов РБ при объединении должны будут конвертироваться в российские рубли по рыночному курсу. Между тем, по оценке НБ РБ, рыночный курс белорусского рубля фактически ниже паритета его покупательной способности примерно в 1,6 раза. Обмен по рыночному курсу приведет к существенным потерям для экономики, населения и бюджета страны. С другой стороны, переоценка активов по паритету сделала бы нашу экономику, ввиду переоценки ее активов по завышенному (против рыночного) курсу, еще более неконкурентоспособной.

Единовременный перевод белорусских банков в режим функционирования в условиях рыночной конкуренции с более мощными российскими банками приведет наиболее крупные из них, финансирующие государственные программы и промышленные гиганты, к неминуемому банкротству либо поглощению российскими банками. Параллельно с этим будет происходить банкротство тех предприятий, которые искусственно держались на плаву благодаря правительственной и банковской поддержке.

Альтернативой введению российского рубля может стать жесткая привязка к нему белорусского. Хотя сам якорь — российский рубль — из-за своей несамодостаточности вынужден привязываться к доллару США либо евро, что является еще одним подтверждением его ненадежности.

Вместе с тем жесткая привязка белорусского рубля к российскому в нынешних условиях может оказаться полезной. Сохранив возможность внесения необходимых корректив в такую привязку, в зависимости от конкретной ситуации, в экономическом развитии и даже полную, при необходимости, "отвязку", Беларусь по существу перейдет на российский рубль, сохранив свои национальные одежды. И лишь по истечении 5—10 лет, которые необходимы для полной унификации белорусских условий хозяйствования с российскими, с учетом накопленного опыта и развития ситуации, можно было бы вернуться к монетарному вопросу. В нынешних условиях на жесткой привязке белорусского рубля к российскому Беларуси следовало бы и остановиться.

Другой возможной альтернативой является полная либерализация белорусского валютного рынка — решение о свободном использовании субъектами хозяйствования и домашними хозяйствами во внутреннем обороте наряду с белорусским рублем российской валюты, а также евро и доллара США. Экономика сама выберет себе наиболее выгодную валюту. Такое решение не требует внесения каких-либо изменений в действующую Конституцию.

ПУЛЬС

У Мінску затрымалі ўдзельнікаў акцыі «Я люблю ліцэй!»

Супрацоўнікамі міліцыі было затрымана некалькі ўдзельнікаў акцыі "Я люблю ліцэй", арганізаванай 24 чэрвеня навучэнцамі Нацыянальнага дзяржаўнага гуманітарнага ліцэя імя Якуба Коласа і іх бацькамі.

У акцыі, якая пачалася ў 17.00 на пл. Якуба Коласа, узялі ўдзел каля 70 чалавек. Удзельнікі трымалі ў руках плакаты "Я люблю ліцэй!" на 15 мовах, а таксама геаграфічныя і гістарычныя карты. Несанкцыянаваная акцыя працягвалася каля 20 хвілін, пасля чаго прадстаўнікі міліцыі пачалі затрымліваць удзельнікаў.

Затрымалі і даставілі ў Савецкі РУУС Мінска трох чалавек. Сярод іх — намеснік дырэктара ліцэя Лявон Баршчэўскі і журналіст газеты "Наша Ніва" Зміцер Дзядзенка. Каля 18.00 усіх трох выпусцілі без складання пратакола.

Нагадаем, што пікеты навучэнцаў ліцэя пачаліся 19 чэрвеня. У гэты дзень каля 200 чалавек выйшлі на Кастрычніцкую плошчу сталіцы. Раней гарадскія ўлады не дазволілі бацькам правядзенне пікетаў у абарону ліцэя ля будынка Міністэрства адукацыі на плошчы Незалежнасці і ў Міхайлаўскім скверы сталіцы. Заяўнікам было прапанавана арганізаваць пікеты з удзелам не больш як 15 чалавек у парку Дружбы народаў каля плошчы Бангалор 19—21 і 23—27 чэрвеня з 16.00 да 18.30. Аднак бацькі і навучэнцы ўспрынялі гэтую прапанову улад Мінска як цынічную.

Аляксей ШЭІН.

Лідэры беларускай дыяспары правялі шэраг спатканняў у Вашынгтоне

Як паведаміў па тэлефоне з Вашынгтона Зянон Пазьняк, восем прадстаўнікоў беларускіх амерыканскіх арганізацый правялі плённыя сустрэчы з амерыканскімі палітыкамі. Закраналіся пытанні аб пагрозе незалежнасці Беларусі, аб гарантыях беларускай незалежнасці, аб Акце аб дэмакратыі ў Беларусі, які будзе пастаўлены на галасаванне ў Кангрэсе. Таксама было пастаўлена пытанне аб дыскрымінацыі беларусаў у сувязі з выдачай іміграцыйных дакументаў.

Прайшлі таксама сустрэчы ў Дзярждэпартаменце ЗША.

Ул. інф.

Прафсаюз дабіўся павелічэння заробку

Адміністрацыя ААТ "Гродна Азот" прыняла рашэнне аб павелічэнні на 20 працэнтаў тарыфнай стаўкі першага разраду, якая з'яўляецца базай пры налічэнні заробкаў. Сяргей Антусевіч, старшыня пярвічнай арганізацыі Беларускага незалежнага прафсаюза, перакананы, што гэта вынік дзейнасці яго арганізацыі.

Нагадаем, што пярвічная арганізацыя Беларускага незалежнага прафсаюза звярнулася да кіраўніка канцэрна "Белнафтахім" Івана Бамбізы з патрабаваннем павялічыць заробкі працоўным ААТ "Гродна Азот". Тэкст звароту быў прыняты на агульным пасяджэнні сяброў прафсаюза.

На мінулым тыдні "Гродна Азот" наведаў працоўны арбітр па Гродзенскай вобласці Вячаслаў Сіўцоў. Ён сустрэўся з адміністрацыяй прадпрыемства і з прадстаўнікамі прафсаюза. "Яго цікавіла наяўнасць сацыяльнага напружання на прадпрыемстве ў сувязі з інфармацыямі СМІ аб патрабаванні працоўнымі павелічэння заробку. Пасля яго візіту адміністрацыя і прыняла рашэнне аб павялічэнні тарыфнай стаўкі першага разраду. Для мяне зразумела, што гэта звязана з нашым зваротам да кіраўніцтва "Белнафтахіму", — сказаў карэспандэнту "Народнай волі" Сяргей Антусевіч, старшыня пярвічнай арганізацыі Беларускага незалежнага прафсаюза.

З гэтым не згодныя прадстаўнікі адміністрацыі "Гродна Азот". "Так, мы прынялі рашэнне аб павелічэнні тарыфнай стаўкі першага разраду. Але я не лічу, што гэта вынік дзейнасці прафсаюза. Была адменена інструкцыя аб рэгуляванні павелічэння заробку для працоўных, якая звязвала яго павелічэнне з ростам аб'ёму прадукцыі. Менавіта гэта дазволіла нам прыняць адпаведнае рашэнне", - сказала Таццяна Курганава, начальнік аддзела працы зарплаты ААТ "Гродна Азот".

Апошняе павелічэнне заробку на прадпрыемстве адбылося больш за год таму.

Андрэй АДЛЯНІЦКІ.

С.Сідорскі: «Белтрансгаз» каштуе 4,5—5 мільярдаў долараў ЗША

ААТ "Белтрансгаз" каштуе 4,5—5 мільярдаў долараў, паведаміў першы віцэ-прэм'ер беларускага ўрада Сяргей Сідорскі пасля заканчэння нарады па пытанні стварэння сумеснай беларуска-расійскай газатранспартнай арганізацыі ў форме акцыянернага таварыства.

"Акцыі "Белтрансгазу" ацэнены па рыначнай цане. Па нашым заключэнні, якое праведзена ў адпаведнасці з тымі методыкамі, што існуюць сёння і ў Расійскай Федэрацыі, і ў Беларусі, мы ўважліва азнаёміліся з методыкамі ацэнкі рыначнага кошту акцый еўрапейскіх кампаній, якія акцыяніраваліся ў газавай галіне, — наша ацэнка "Белтрансгазу" знаходзіцца на ўзроўні 4,5—5 млрд. долараў. Зыходзячы з гэтага, мы будзем адпаведным чынам весці перамоўны працэс з расійскім бокам", — сказаў С.Сідорскі.

У.Валчкоў выбыў з барацьбы

Беларускі тэнісіст Уладзімір Валчкоў выбыў з барацьбы ў адзіночным разрадзе адкрытага чэмпіянату Англіі, які праходзіць на кортах Уімблдона. 24 чэрвеня ў першым крузе ён прайграў "пасеянаму" пад шостым нумарам леташняму фіналісту турніру аргенцінцу Давіду Налбандзяну — 5:7, 4:6, 2:6.

Дзмітрый УЛАСАЎ.

Рыбаахова дбае аб нашчадках

На голым энтузіязме, амаль бясплатна, нясуць у гэтыя дні сваю цяжкую і небяспечную вахту супрацоўнікі Віцебскай міжраённай інспекцыі аховы рыбных рэсурсаў і паляўнічых відаў жывёлін.

Рэйды па азёрах, рэках і лясах, дзе магчымы сустрэчы з браканьерамі, праводзяцца звычайна ў цёмны час сутак і цягнуцца па 12—17 гадзін. Вынікі гэтых дзяжурстваў, як правіла, вельмі непрыемныя для парушальнікаў правілаў рыбнай лоўлі, істотна папаўняюць казну, але ніяк не ўплываюць на дабрабыт інспектараў.

Наадварот, атрымліваецца, што дзяржава яшчэ і карае рыбаахову за яе ініцыятыўнасць і энтузіязм. Інспектарам нічога не даплачваюць за начную працу і за рызыку, якая пастаянна ідзе побач з імі: любы канфлікт з браканьерамі можа справакаваць напад апошніх на інспектараў.

У адрозненне ад міліцыянераў, якіх дзяржава бясплатна страхуе ад няшчасных выпадкаў, інспектары рыбааховы павінны страхавацца за ўласны кошт. Супрацоўнікам гэтай службы не выдаюць спецвопратку, інспекцыі пастаянна не хапае грошай на паліва для аўтамашын і маторных лодак.

За апошнія гады пры нязменным штаце рыбааховы аб'ём яе працы павялічыўся ўдвая. Цяпер інспектары абавязаны не толькі лавіць браканьераў, але і ахоўваць прыбярэжную зону вадаёмаў ад забруджвання, ахоўваць рэдкія віды раслін і г.д.

Зарплата ж інспектараў доўгі час не павышаецца і не залежыць ад эканамічнай эфектыўнасці іх рэйдаў. Калі раней значная доля штрафаў, спагнаных з браканьераў, накіроўвалася на фінансаванне інспекцыі, то цяпер усе гэтыя грошы забірае казна.

З пачатку сёлетняга лета супрацоўнікі Віцебскай міжраённай інспекцыі аховы рыбных рэсурсаў і паляўнічых відаў жывёлін выявілі 342 парушэнні правіл рыбалоўства, канфіскавалі больш як 300 сетак ды іншых прыстасаванняў для незаконнага лову рыбы, аштрафавалі парушальнікаў на 4 мільёны рублёў, прад'явілі браканьерам іскі аб замяшчэнні страт на суму звыш 500 тысяч рублёў. Самі ж інспектары за паспяховыя вынікі сваёй працы не атрымаюць нічога, акрамя звычайнай зарплаты.

Вось і атрымліваецца, што інспектары-энтузіясты дбаюць аб тым, каб рыба мелася на стале ў нашых нашчадкаў, а дзяржаве да гэтага няма справы.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

Абрабавана начная крама

Ноччу 25 чэрвеня ў Багушэўскае аддзяленне міліцыі Сенненскага РАУС (Віцебская вобласць) пазваніў стралок Сенненскага аддзялення аховы і паведаміў, што на адзін з начных магазінаў у гарадскім пасёлку Багушэўск учынены ўзброены напад.

На месцы здарэння дзяжурны нарад аддзялення міліцыі і група затрымання аддзялення аховы ўстанавілі, што тры чалавекі, узброеныя, як мяркуецца, абрэзамі паляўнічых стрэльбаў, у масках, звязалі двух прадаўцоў, выкралі выручку ў памеры 1,8 мільёна рублёў і ўцяклі. Супрацоўнікі міліцыі на месцы злачынства затрымалі аднаго са зламыснікаў — 22-гадовага непрацуючага, раней судзімага. Астатнія падазроныя ўцяклі на аўтамашыне. Аднак праз чатыры гадзіны пасля абрабавання ў 05.55 супрацоўнікамі крымінальнага вышуку і ўчастковымі інспектарамі міліцыі Сенненскага РАУС паблізу ад вёскі Ярошкі былі затрыманы тры падазроныя. Гэта непрацуючыя, раней судзімыя жыхары Віцебска.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ, БелаПАН.

Знясуць дамы, размешчаныя ў межах сталічных зон адпачынку

Мінскі гарвыканкам прыняў рашэнне "Аб адсяленні і зносе індывідуальных сядзібных жылых дамоў па горадабудаўнічых умовах".

Як паведамілі БелаПАН у прэс-цэнтры Мінгарвыканкама, старыя дамы прыватнага сектара "не ўпісваюцца ў генеральны план Мінска з сумежнымі тэрыторыямі". Згодна з прынятым рашэннем, на працягу трох гадоў — з 2003 па 2006 — будуць знесены ўсе асобныя пабудовы ў межах ландшафтна-рэкрэацыйных зон "Парк імя 900-годдзя Мінска", "Парк Перамогі", "Чыжоўскае вадасховішча", "Парк Серабранка", водна-зялёных зон рэк Свіслач, Лошыца, Мышка, Сляпянскай сістэмы, а таксама ў раёне другога гарадскога кальца і вуліцы П.Глебкі.

Работы будуць ажыццяўляцца за кошт гарадскога бюджэту і сродкаў долевага ўдзелу ў развіцці гарадской інфраструктуры заказчыкаў (забудоўшчыкаў, інвестараў) і кампенсацыі ўсярэдненага па горадзе зносу жыллёвага фонду ў памеры 6 працэнтаў.

Грамадзянам, чые дамы трапілі пад знос, будзе прадастаўлена новае жыллё.

Лавінія АРЭШКА.

Бізнес на скрадзеных аўтамабілях

У Міністэрстве ўнутраных спраў Беларусі расследуецца крымінальная справа ў адносінах да кіраўнікоў арганізаванай групоўкі, што займалася аўтамабільным бізнесам.

Арганізатары групы, якія спецыялізаваліся на перапродажы выкрадзеных аўтамабіляў, былі затрыманыя ў чэрвені супрацоўнікамі ўпраўлення Камітэта па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй МУС па Гродзенскай вобласці.

Члены арганізацыі дзейнічалі сумесна з польскімі злачынцамі. Тыя кралі на тэрыторыі сваёй краіны аўтамабілі і за суму ад 600 да 1000 долараў там жа збывалі беларускім "партнёрам". Грамадзяне Беларусі падраблялі рэгістрацыйныя знакі, мытныя дэкларацыі і дакументы на аўтамашыны, пасля чаго пераганялі іх у Беларусь. Тут выкрадзеныя аўтамабілі рэалізоўваліся за ўжо значныя сумы асобам, якія пакуль не ўстаноўленыя.

Арыштаваным арганізатарам злачыннага бізнесу ставіцца ўчыненне 22 крадзяжоў аўтамабіляў і 13 фактаў падробкі ўлікова-рэгістрацыйных дакументаў на аўтатранспарт.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

Буйная партыя безакцызных цыгарэт затрымана ў Брэсцкім раёне

Самая буйная за апошнія месяцы партыя безакцызных цыгарэт затрымана ў Брэсцкім раёне супрацоўнікамі Упраўлення па Брэсцкай вобласці Камітэта па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй МУС.

Мікрааўтобус "Мерседэс-Бэнц" супрацоўнікі міліцыі спынілі ў рамках спецаперацыі "Мяжа" ў вёсцы Скокі, непадалёк ад абласнога цэнтра. Падчас агляду высветлілася, што індывідуальны прадпрымальнік перавозіў 18.500 пачкаў цыгарэт імпартнай вытворчасці без акцызных марак Рэспублікі Беларусь і дакументаў, якія пацвярджаюць легальнасць іх увозу на тэрыторыю краіны. Кошт партыі цыгарэт ацэнены ў 19 мільёнаў рублёў.

Па рашэнні суда цыгарэты канфіскаваны, а прадпрымальнік аштрафаваны на суму 4 мільёны 200 тысяч рублёў.

Валянціна КАЗЛОВІЧ.

ОТКРЫТОЕ ПИСЬМО

У разбитого корыта...

В редакцию газеты "Народная воля"

Здравствуйте!

Обратиться к Вашему изданию за помощью заставило не совсем хорошее положение в нашем хозяйстве, именуемом теперь РУСПП (Республиканское унитарное сельскохозяйственное производственное предприятие) "Птицефабрика "Новая заря". Находится оно в Мядельском районе Минской области. Еще не так давно, семь лет назад, птицефабрика "Заря коммунизма" работала стабильно, выполняла все планы. Но случилось следующее. Где-то на каком-то уровне решили: ввиду "вроде бы нормальной и стабильной" работы птицефабрики присоединить к ней колхоз "Осовский", хозяйство запущенное и убыточное.

Мнение рабочих и служащих коллектива птицефабрики никого не интересовало. А за присоединение к нам нового хозяйства на том собрании никто не поднял руку. Все были против!

Но колхоз к нам все-таки присоединили. В итоге получилось вроде бы неплохо для "тонущего" хозяйства. Пошли вверх надои, привесы, зато село в калошу птицеводство. Судя по всему, районное руководство не интересовало и не интересует по сегодняшний день положение дел в этой отрасли. Как иначе объяснить тот факт, что мало кто из районных управленцев к нам заглядывает, мало кто интересуется работой птичников, а тем более никого не интересует глубокий анализ экономического состояния отрасли. Если бы кто-то по-настоящему вник в наши дела, то в 2001 году не присоединили бы еще одно хозяйство: близлежащий совхоз "Кривичи" со всем имуществом и угодьями. На этот раз не то что голосования, даже собрания не было, то есть решили простой люд вообще не спрашивать и не беспокоить.

И вот что интересно — как смогли соединить три предприятия совсем разных форм хозяйствования: колхоз, птицефабрику и совхоз? Непонятный гибрид получился. Надо также заметить, что теперь посевные площади птицефабрики, благодаря "сводным братьям", составляют почти 1/3 районных земель. Одно дело присоединять "лежащие" хозяйства к таким сельскохозяйственным гигантам, как птицефабрика "Дружба" или "1-я Минская". А наша птицефабрика по сравнению с ними была просто дюймовочка. И такая тяжелая ноша ей не по силам.

Неужели нельзя было каким-нибудь другим способом протянуть руку помощи соседям? Теперь же мы сами, как говорится, оказались у разбитого корыта — у нас нищенская заработная плата, да и не получаем ее по 2—3 месяца, задерживается выплата детских пособий. Как жить? А теперь еще ходят слухи о сокращении численности птицы. Но ведь работали же нормально, получали хорошее яйцо и снабжали им Вилейку, Мядель, Молодечно, не отказывались от него и в городе Минске, вывозили даже в Россию. У нас есть свой колбасный и убойный цеха (и для птицы, и для крупного рогатого скота). Был налажен выпуск вкуснейшего майонеза. В данный момент все оборудование простаивает из-за отсутствия сырья. Довольно успешно работала фирменная торговля.

Убедительно просим Вас разобраться в наших проблемах, помочь вернуть наше былое положение. Ведь мы можем работать, мы хотим работать, и мы будем работать!

С уважением и надеждой рабочие РУСПП "Птицефабрика "Новая заря":

Л.М.ЗЕНЬКО, И.В.ВЫТОПТОВА, Н.М.ИВАНЬКОВА, В.Н.МОНЧИК, А.Е.ШАПУНОВ, И.А.АНТОНОВИЧ, В.И.ЗВЕРЮГО, Т.С.БАЖЕЛКО, В.М.ХОТЯНОВИЧ, И.С.СВЯТОХО, Т.В.ГРИШКЕВИЧ, О.А.РАКЕЦКАЯ, Е.Н.ЛАКУЦЕВИЧ, В.М.ПУНЯ, А.М.ГУЛЬКО, Л.В.БОСТАН, А.И.ДУЧКО, В.К.КАМЕНЕЦКИЙ, Е.П.МАЦКО и многие другие.

Фото IREX/ProMedia.

ОТ РЕДАКЦИИ

Что можно сказать в дополнение к этому письму? Нас, журналистов "Народной воли", конечно, радует то, что люди видят в газете "Народная воля" защитника их прав, помощника и советчика. Но будем откровенны: газета не судья и не прокурор. Не может она подменять и исполнительную власть. Именно последняя (ее сегодня называет вертикалью) в ответе за то, что делается в стране. Развитие экономики, в том числе агропромышленного комплекса, — ее важнейшая забота. А потому, публикуя коллективное письмо работников "Новой зари", редакция адресует его в первую очередь Минскому облисполкому. Свое слово должно сказать и Министерство сельского хозяйства и продовольствия. Короче, уважаемые авторы письма, власти на то и власти, чтобы в государственном масштабе решать возникающие проблемы. А вы должны более активно, с использованием всех механизмов защищать свои права. В конце концов, ваша судьба прежде всего в ваших руках.

ДАЙДЖЕСТ

В Ираке арестован бывший министр информации Мохаммед Сааф

Его арестовали на одном из блокпостов в предместье Багдада. Министр информации прославился на весь мир во время войны в Ираке, когда он ежедневно давал пресс-конференции, на которых рапортовал о победах иракской армии, и обещал покончить с войсками коалиции в ближайшее время. За это в американской прессе он получил прозвище "комический Али". Его образ стал настолько популярен на Западе, что его стали использовать в рекламном бизнесе, выпускать в виде игрушек. Патетические речи министра буквально растащили на цитаты.

США отблагодарят Пакистан за помощь в войне с терроризмом

США предоставят Пакистану в ответ на его участие в борьбе с международным терроризмом 3 миллиарда долларов экономической и военной помощи, заявил американский президент, выступая на совместной с пакистанским лидером пресс-конференции в Кэмп-Дэвиде. Первез Мушарраф в свою очередь сообщил, что его правительство прилагает все усилия для того, чтобы обнаружить Усаму бен Ладена и его помощников. Ради этого, по его словам, осматриваются районы, подконтрольные местным племенам, — места, где государственной армии не было уже более века. Глава Пакистана предположил, что лидер "Аль-Кайеды" может укрываться в подобном районе у границы с Афганистаном.

Джордж Буш при этом сообщил, что с момента теракта 11 сентября 2001 года правительство Мушаррафа арестовало более полутысячи террористов из "Аль-Кайеды" и движения Талибан. По мнению американского президента, поимка бен Ладена и Саддама Хусейна — всего лишь вопрос времени. Буш также объявил о подписании соглашения с Пакистаном, цель которого — снятие барьеров на пути торговли и инвестиций, добавив, что на рассмотрение Конгресса будет вынесен вопрос о предоставлении Пакистану в течение пяти лет экономической и военной помощи на сумму в 3 миллиарда долларов. Ранее США простили Пакистану его долг в размере 1 миллиард долларов.

Германия отдаст Польше все истребители МиГ-29

Германия собирается передать Польше 23 истребителя-перехватчика МиГ-29, которые достались Бундесверу в наследство от Национальной народной армии ГДР. В Берлине министры обороны двух стран Петер Штрук и Ежи Шмаджинский подписали два договора, касающихся совершенствования военного и военно технического сотрудничества. Один документ касался обслуживания переданных войску Польскому 128 танков "Леопард-2", в другом говорилось о передаче истребителей. Как отмечается в пресс-релизе Министерства обороны Германии, 23 МиГа могут с лихвой покрыть потребность Польши в самолетах, соответствующих требованиям НАТО. Первый МиГ прилетит в Польшу в сентябре 2003 года. Остальные самолеты прибудут в страну до июня 2004 года.

Украина предложит ООН признать голод 1932—1933 гг. геноцидом

Киев проводит двусторонние консультации с иностранными государствами с целью разработки проекта резолюции об осуждении голода на Украине 1932—1933 годов. Проект резолюции планируется вынести на рассмотрение 58-й сессии Генассамблеи ООН, которая начнет работу в Нью-Йорке в середине сентября, сообщил журналистам во вторник руководитель пресс-службы МИД Украины Маркиян Лубкивский.

Он напомнил, что во исполнение поручений президента Украины в стране осуществляются мероприятия в память жертв голодомора и 70-й годовщины трагедии. Рекомендации, в частности, включали предложения украинскому МИДу предпринять международные мероприятия, направленные на признание голодомора в Украине политикой геноцида против украинского народа. В рамках программы "Неделя памяти жертв украинского голодомора" пройдет научная конференция в Колумбийском университете США, мемориальная выставка в штаб-квартире ООН, посвященная голодомору, демонстрация в штаб-квартире ООН документального фильма о трагедии голодомора, памятный концерт в штаб-квартире ООН, панихида в Соборе святого Патрика, а также траурное шествие по улицам Нью-Йорка.

Голод на Украине 1932—1933 годов унес жизни, по разным оценкам, от 3,5 млн. до 10 млн. человек.

США начали заморозку счетов 55 разыскиваемых иракцев

55 бывших иракских лидеров из списка разыскиваемых Вашингтоном добавлены в список лиц, чьи счета в США будут заморожены. Министерство финансов внесло их в список, согласно программе экономических санкций в отношении Ирака. Некоторые из них уже значились в этом списке и информация о них была только дополнена. США также обратятся в ООН с просьбой о включении этих лиц в аналогичный список, после чего будут заморожены их счета по всему миру.

Телохранители спасли Пиночета от вендетты

Жительница города Икике, где отдыхал бывший чилийский диктатор, попыталась ударить Аугусто Пиночета, чтобы отомстить за смерть своего брата, убитого в 1973 году, передает Рейтер.

К отдыхающему Пиночету под видом поклонницы приблизилась женщина, которая замахнулась на него, но не смогла дотянуться и ударить. Бывшего чилийского лидера заслонили его телохранители. Оттаскиваемая полицией женщина, чье имя не называется, выкрикивала: "Убийца!". По ее мнению, именно Пиночет отдал приказ о казни ее брата.

С 1973 по 1990 год, пока в Сантьяго держался диктаторский режим, около 3000 чилийцев были приговорены к смерти или пропали без вести.

После данного инцидента местное телевидение показывало Пиночета, делающего покупки и навещающего своих старых товарищей.

Мохнатый наследник по имени Тинкер

Бездомный кот Тинкер унаследовал большой дом на севере Лондона и 100 тысяч фунтов стерлингов (155 тысяч долларов США) от скончавшейся в прошлом году пожилой дамы.

Тинкеру (Шалунишке) около восьми лет. С 89-летней Маргарет Лэйн он подружился незадолго до ее смерти. Только что обнародовано завещание бездетной дамы, в соответствии с которым кот имеет право до конца своих дней спокойно жить в ее доме, рыночная стоимость которого — 350 тысяч фунтов.

Что же до наличных, то 100 тысяч оставлены в виде целевого фонда соседям миссис Лэйн Анн и Юджину Уитли, на которых возложена обязанность приглядывать за Тинкером и за домом.

Как говорит 75-летний Юджин, две кошки, жившие до этого в семье Уитли, тоже в свое время решили перебраться к богатой соседке. "Теперь Тинкер — полновластный хозяин дома, в котором живет с Люси, нашей киской. Сначала она жила с нами; но когда окотилась, решила переехать, — рассказывает Уитли. — А еще там есть белый кот Стардаст. Он пришел к нам от друзей, которые не могли за ним больше ухаживать".

Между тем, по словам Юджина, из-за падения фондового рынка сумма наследства Тинкера за последние месяцы сильно уменьшилась. "Есть жесткие ограничения относительно того, на что мы можем тратить эти деньги, — объясняет он. — Я сделал кое-какую работу по дому, а еще мы покупаем Тинкеру рыбку, от которой он без ума".

Тем не менее ум коту-наследнику может еще пригодиться: если он по каким бы то ни было причинам решит оставить свой лондонский дом, то, в соответствии с условиями завещания, денежный фонд прекратит свою работу, а имение перейдет в собственность семьи Уитли.

ЭТО БЫЛО...

Дороги смерти нужно помнить, чтобы снова их не повторить

Недалеко от Червеня в ночь с 26 на 27 июня 1941 года на дороге, проходящей через лесной массив, людьми в форме НКВД были расстреляны около четырех тысяч белорусов, литовцев, поляков, русских, украинцев. Это были заключенные минской и каунасской тюрем, переправленные из Минска в Червень.

Среди погибших в основном были осужденные по 58-й статье. Очень немногим удалось спастись. Посчастливилось остаться в живых бывшим полковникам литовской армии **Ю.Тумасу** и **И.Петруйтису.** Воспоминания этих людей опубликованы в книге *"Дорога в Червень"*, вышедшей в издательстве "RLB" четыре года назад.

Тумаса и Петруйтиса арестовали только за то, что они были офицерами литовской армии. Напомню, литовская армия по решению правительства Литвы не оказывала сопротивления армии СССР. В июне 1940 года, когда советские войска вошли в Литву, временно исполняющий обязанности президента страны Юстас Палецкис подписал приказ о роспуске армии.

В первых числах мая 1941 года Ю.Тумас, преподававший русский язык в школе в городке Мажяйкяй, был арестован органами НКВД и заключен в городскую тюрьму, откуда 12 мая был переведен в Каунас. А вскоре началась война.

Заключенных из каунасской тюрьмы перевезли в минскую, где они пробыли около суток. Может быть, в минскую тюрьму в первые военные дни привезли заключенных не только из каунасской тюрьмы, но в книге об этом не говорится. 25 июня около часа ночи заключенных построили в колонну. Огромная колонна численностью примерно в пять с половиной — шесть тысяч человек (так пишут очевидцы событий) двинулась по улицам Минска. Бегом. На рассвете колонна вышла на шоссе Минск—Москва. За городом разрешили перейти на шаг. Подавляющее большинство колонны составляли белорусы и поляки.

Из воспоминаний Ю.Тумаса:

"К одиннадцати часам солнце уже припекало. От жары и усталости те, кто был послабее, начали отставать. Были и такие, кто совсем не мог идти. Их офицеры НКВД пристреливали из пистолетов двумя выстрелами в затылок. Это происходило так часто, что, похоже, скоро стало обыденным, и те люди, которые не могли идти, сами садились или ложились у обочины, а НКВДисты просто подходили и стреляли.

Одна женщина-белоруска вела за руку шести- или семилетнего мальчика и одно время шла в нашей группе. Ребенок устал и стал плакать. Мать взяла его на руки и понесла, но очень быстро устала. Тогда наши более сильные мужчины, часто меняясь, стали нести ребенка. Но это продолжалось недолго. Совсем рядом прозвучали два выстрела. Вероятно, испугавшись, ребенок закричал и, вырвавшись из рук несшего его мужчины, подбежал к матери. Та взяла его на руки и, отойдя к обочине, остановилась. Тут же к ним подскочил офицер НКВД с пистолетом в руке, вырвал ребенка из рук матери и, бросив его на землю, выстрелил ему в голову. Мать с криком упала на труп ребенка, комиссар выстрелил дважды ей в затылок и спокойно пошел рядом с колонной.

После этого страшного случая я со всей очевидностью понял, что каждый из нас, кто просто устал и не может идти дальше, может получить свои две пули в затылок .

После обеда 26 июня колонна прибыла в Червень и была размещена в тюрьме. Когда стемнело, заключенных построили в колонну по четыре человека в шеренге и вывели за ворота тюрьмы.

Из воспоминаний Ю.Тумаса:

"Шли мы на юго-восток, в сторону Бобруйска... Когда отошли от тюрьмы на километр, сзади нас раздались два пистолетных выстрела. А затем выстрелы звучали почти каждую минуту. Так НКВДисты стали расстреливать идущих в хвосте колонны заключенных.

Сначала я подсчитывал выстрелы, но на сорок седьмом выстреле остановился. В этом занятии, как я быстро убедился, не было никакого смысла...".

Вскоре колонну остановили и приказали всем лечь на землю. Сопровождающие стали совещаться. Охрана перешла на левую сторону дороги.

Из воспоминаний И.Петруйтиса:

"Справа нас никто не охранял, и нам стало окончательно ясно, что они собираются делать. НКВДистов, вооруженных автоматами, выстроили в ряд на одинаковом расстоянии друг от друга. Среди них поставили по НКВДисту, вооруженному винтовкой, и цепь стала очень плотной. Среди нас было много бывших политруков и командиров Красной Армии. Многие из них, плача, просили: "Гражданин начальник, пожалейте, отпустите меня, я сам два года служил политруком в Красной Армии. На меня донесли. Я — честный гражданин, я очень люблю Сталина и Калинина...".

...Число людей, сошедших с ума, увеличивалось. Обреченные на смерть люди говорили бессмыслицу, многие громко молились, не обращая внимания на приказы НКВДистов замолчать.

...Наконец мы услышали команду: "Бегом! Огонь!"

Вслед за командой разом застучали все автоматы, заговорили винтовки, и на нас обрушился град пуль. Тот, кто пробовал встать и бежать, был убит сразу на месте...".

Была ночь, примерно в метрах двадцати от дороги находился лес, и некоторым все-таки удалось бежать.

Каждый год в последних числах июня в Червень приезжают представители общественных организаций Беларуси и родственники погибших из Литвы почтить память тех, кто похоронен в лесу под Червенем.

Инициатором и организатором этого ежегодного мероприятия выступила Белорусская община литовцев.

Первый раз представители общины приехали на захоронение в начале 90-х годов. Тогда же на средства, выделенные литовским правительством, был установлен крест. В 1998 году от общественных организаций был установлен памятник погибшим. Несколько лет назад Министерство культуры Литвы обратилось с идеей создания мемориала на месте захоронения. Предполагалось, что средства будут выделены литовским правительством. К сожалению, все так и осталось на уровне идеи.

В общине есть программа сохранения памяти. Забота о кладбищах, на которых похоронены литовцы, — часть этой программы. Червеньское захоронение — не единственное, о котором заботится община. В Могилевской области есть деревня Майково, куда еще в XIX веке переселились 150 семей литовцев. Сейчас в деревне осталось семь дворов и кладбище, на котором установлен памятник работы скульптора М.Ракицкене. В Ошмянах и на Браславщине есть кладбища, на которых похоронены литовцы, за могилами которых ухаживают члены местных общин литовцев.

...В этом году поездка в Червень планируется на ***28 июня.*** Утром в субботу родственники погибших, проживающие в Литве, и представители общественных организаций соберутся около тюрьмы и колонной пойдут по печальной дороге, по которой шли 61 год назад около четырех тысяч белорусов, литовцев, поляков, русских, украинцев...

Глубокая мудрость заключена в словах, ставших своеобразным эпиграфом к книге Ю.Тумаса: ***"Дороги смерти нужно помнить, чтобы их не повторить".***

Дарья МАЛЬКОВСКАЯ.

КЛУБ ФОТАВАНДРОЎНІКАЎ

У Празе савецкімі зоркамі гандлююць побач з чарапамі

Сучасная дэмакратычная Чэхія, як вядома, даўным-даўно адмовілася ад савецкіх сімвалаў, многія з якіх сталі гістарычнымі рарытэтамі. Рарытэты ў вобразе сярпаста-малаткастых зорак больш не заўважыш ні на сцягах, ні на афіцэрскіх кукардах альбо пагонах. Рарытэты, на якія ў бальшавіцкай Чэхаславакіі ўчора літаральна маліліся і прысягалі на вернасць, валяюцца зараз сярод іншага "бараxла" на сувенірных развалах у цэнтры Прагі (на здымку). Хочаш — набывай "чарапушку" і пужай уначы сваіх аднакурсніц, хочаш — савецкую зорку і пужай ёю школьнікаў на ўроках гісторыі. Праўду кажуць, нішто не вечна пад Месяцам! Нават "святыя" ідэалагічныя сімвалы могуць за кароткі час пераўтварыцца ў парахню...

Вечнай і неўмiручай у чэшкай сталіцы Празе застаецца, мусіць, толькі Влтава (на здымку) — добрая і гасцінная, цёплая і асвяжаючая. Для жыхароў і тысяч шматлікіх лебедзяў і качак, якія прызналі берагі Влтавы сваім домам. Негасцінная сталічная рэчка аказалася толькі ў мінулым годзе, калі перапоўненая паводкай, без запрашэння, яна зайшла ў хаты некаторых чэхаў. Але яны ўжо, напэўна, даравалі Влтаве гэты незапланаваны візіт.

Нягледзячы на тое, што ўсё савецкае пакінула Чэхію назаўжды, у Празе ўсё ж такі можна сустрэць чалавека з ружжом. Гэта ахоўнік прэзідэнцкага палаца (на здымку), функцыі якога, дарэчы, больш мадэльныя, чым ахоўныя. Стой "смірна", не рухайся і на рэплікі замежных раззявак рот не акрывай!

Дзівіўся з фотаапаратам Чэхіі Алесь СІЛІЧ.

Васіль Вялікі

Васіль Быкаў і Рыгор Барадулін.

У змушаны вырай пісаў я вершалісты Васілю Быкаву з роднай Вушаччыны, з Мінска. Лісты ў Нямеччыну, лісты ў Злату Прагу. Апошнім, страшна вымаўляць гэтае слова, клопатам у апостала нацыі была кніга "Калі рукаюцца душы". У ёй прыпавесці майго земляка, брата, апоры духу і мае лісты. У кнізе выкарыстаны фотаздымкі Сяргея Шапрана з ранейшага і апошняга прыезду **Васіля Вялікага** на радзіму. Ёсць і быкаўскія накіды мне ў запісных кніжках.

Кніга "Калі рукаюцца душы" пабачыць свет у выдавецтве "Кніга", дзе выйшла "Доўгая дарога дадому".

Хілю чало перад памяццю Васіля Быкава. Відаць, спатрэбіцца яшчэ не адзін год, каб беларусы зразумелі, каго страцілі. На жаль, датычна беларусаў мае сілу прыказка: у народа памяць, як у страўніка. А можа, досыць адпавядаць прыказцы, беларусы?!

Увазе чытачоў "Народнай волі" прапаную тры лісты ў Злату Прагу, якія Васіль Вялікі чытаў.

Рыгор БАРАДУЛІН.

1

Самую сябе пашкадуе жуда.
Успомняць, нашто яны дадзены,
ксты.
Свой голас чуць знадакучыць
ляманту.
Праз даліну Праведнага суда
Нацягнены будуць два масты,
Адзін з жалеза,
Другі зь пергаманту.

Накрэсьляцца на пергаманту
Боскія сны,
Якімі дзяліўся Госпад з анёламі.
Жалезны мост выгарбяць перуны,
Каб здрадным сьлядам
Гарэць, як у полымі.

Памкнуцца на Храмавую гару
наўпрост
Грэх жалезным,
Пергамантным мостам
бязгрэшша.
І ня вытрымае жалезны мост
І рэхам балючым рухне
ў бязрэшша.

Пергамантны мост —
Вясёлцы радня,
Раскашуючыся ў аблочыстым
дыме,
Трывацьме да новага Суднага дня
У Гасподнім леціішчы —
У Ерусаліме...

4 студзеня 2003

2

Самотнік мусіць слухаць вышыню,
Багаславіўшы думку ў падарожжа.
Бо толькі вышыні ды караню
Даверыць вечны клопат
Існасьць можа.
Ад мітусьні,
Ад стомленай хлусьні
За небасьхіл зажураны ў адчаі
Хацеў бы зьбегчы
Вернік вышыні,
Ды чаравікаў лёс не пазычае.

А басанож сьпяшаюць толькі дні
Па крыгах здрады,
Па жарсьцьве зайздройсьці.
Чакае моўчкі вязень вышыні,
Што плён вясёлы завітае
ў госьці...

9 лютага 2003

3

Радзіма — дым ад вогнішча,
Якому
Дазволена ў Сусьвеце падыміцца.
Яго кунежыць,
Прэч прагнаўшы стому,
Сьвятая Мама —
Ў вечнай хаце жрыца.

Радзіма — сьмелая іскрынка жару,
Што грэе смутку зьзяблыя далоні,
Каб даляглядзіцца шырэй абшару
І заставацца ў мройлівым палоне.

Радзіма — тая папялінка з прыску,
Што на чужыне залятае ў вока,
Каб як цяплей было сьвяціцца ўзбліску
Выгнаньніцкай сьлязы
Сяўца й прарока,

Радзіма —
Дол і панябесьсе тое,
Дзе ходзіць слова Бога пехатою.

16 лютага 2003

Васіль Быкаў назаўжды застанецца зоркай-светачам сукупнай душы беларускага народа

Калі Бог напаўняў этнічны змест усіх народаў наўмысна неаднолькавым, то ён меў на ўвазе велізарную неўміручую мэту: забяспечыць умовы для безупыннага самаўдасканалення ўсяго чалавецтва праз жыццёвае добразычлівае ўзаемадзеянне ўсіх тых этнічных рознасцяў.

З гэтай жа мэтай living рознымі нараджаюцца асобныя людзі, і сярод іх тыя, якія сваёй сутнасцю, сваім выключным інтэлектам, сваім выключным розумам будуць бачна ці нябачна ўплываць на развіццё ўласнага народа, сваёй нацыі. Яны вызначаюць шлях таго руху, асвятляюць яго ў пэўным прагрэсіўным накірунку. Таму яны — прызначаныя ад Бога — Вядучыя Асобы народа. Іх колькасць невялікая.

У адпаведнасці з распрацаванай 100 гадоў таму тэорыяй французскага псіхолага АЛЬФРЭДА БІНЭ такіх прадстаўнікоў грамадства ўвогуле толькі каля 0,5 працэнта. У складзе гэтай паловы працэнта практычна не бывае палітычных кіраўнікоў краін. Васіль Быкаў — зоркавая Асоба беларускага народа. Яна вызначана яго выключнай творчасцю перш-наперш у літаратуры. Напрыклад, калі пасляваенная эйфарыя лілася бясконца практычна ад усіх пісьменнікаў, то ўжо ў "Трэцяй ракеце" Васіля Быкава (1961 г.) "сабраны яго галоўныя думкі і аргументы ў вайне супраць вайны" наогул. (Словы Алеся Адамовіча ва ўступе да першага тома выбраных твораў (1974 г., стар. 10). Ён і потым заклікаў заўжды глядзець праз тую неабходную Перамогу ў Будучае, дзе павінна быць прыстойнае месца для нашай САМАСТОЙНАЙ, У ПОЎНЫМ СЭНСЕ ГЭТАГА СЛОВА, ШМАТПАКУТНАЙ БЕЛАРУСІ.

У "Альпійскай баладзе" (1963 г.) Васіль Быкаў вельмі яскрава і пераканаўча паказаў, што і ў любой справядлівай вайне не павінны губляцца духоўнасць чалавека, прызначаная ад Бога. Яна павінна быць вядучай, з улікам усіх вынікаў і неабходнасцяў усяго чалавецтва. А яны — у тым, каб галоўныя намаганні чалавечага розуму былі скіраваны на тое, каб зараз і назаўжды намі кіраваў Сукупны розум, памножаны на Сукупны гуманізм і дзейсны клопат аб захаванні жыцця на ЗЯМЛІ, аб прыстойным сучасным жыцці людзей і стварэнні ўмоў для прагрэсіўнага будучага нашым нашчадкам.

Адзначанае вызначае і сучасную галоўную нашу агульную задачу: зберагчы Род Беларускі ад пагрозы знішчэння перш-наперш у этнічных адносінах, забяспечыць яму дзяржаўную самастойнасць без усялякіх саюзаў і агульных пастак праз "агульную валюту", "общее оборонное пространство", стварыць умовы для яго ганарлівага ўваходжання на роўных у агульначалавечую супольнасць цывілізаваных народаў свету.

Васіль Быкаў назаўжды застанецца нязгаснай ЗОРКАЙ неўміручага беларускага Сукупнага розуму.

Аляксей САЛАМОНАЎ, доктар тэхнічных навук, прафесар.

ЛЁС ЧАЛАВЕКА

Пакуты слуцкіх Казакоў

Мой добры сябра Міхась Казак, пенсіянер са стажам, але яшчэ даволі дужы, энергічны чалавек, — адзін з той "кагорты" казакоў з вёскі Еўлічы, што трапілі ў няміласць уладам у 30-я гады мінулага веку і былі рэпрасаваны.

Бацькі Міхася, Мікалай Акімавіч і Марыя Мікітаўна, жылі ў пасёлку Сенніца, паблізу Еўліч. У 1929 годзе ўступілі ў калгас. Бацька здаў туды конную малатарню, сеялку, веялку, двух коней. Яму, руплівату хлебаробу, які з жонкай нядрэнна абжыліся ўжо на выдзеленай уладай колішняй панскай зямлі, мусіць, мулка было ў тым калгасе, таму праз чатыры гады ён выйшаў з яго і працаваў старшым рабочым на падсобнай гаспадарцы раённага вузла сувязі, там плацілі за працу грашыма.

Улады такіх "збеглых" тады не любілі, бралі на ўлік, таму ў 1935 годзе Мікалая Акімавіча арыштавалі і па рашэнні "тройкі" выслалі без следства і суда на Калыму на тры гады. Дома засталася жонка з шасцю малымі дзецьмі. Можна ўявіць іх гора і адчай, калі адпаць, што пасля высылкі мужа на Марыю Мікітаўну сталі глядзець як на жонку "ворага народа".

...Не часта даводзілася мне бачыць няўмагата чалавека, які б, успамінаючы далёкае дзяцінства — а яно ў Міхася Мікалаевіча, у яго братоў і сясцёр, было горкім, сіротным, не саромеўся слёз.

— Самае страшнае напаткала нашу сям'ю ў лістападзе 1937 года, — успамінае са скрухай у голасе мой суразмоўца. — Мне тады было няпоўных два гадкі, але што прыпамінаю пазнейшы споведзь майго старэйшага брата Касцюся, якому было дзевяць гадоў. Ноччу ў дзверы хаты моцна пастукалі. Дзед Мікіта адкрыў, увайшлі трое ў скуранках. Спыталі, дзе Марыя Мікітаўна. Дзед адказаў, што пайшла ў Слуцак праведаць дачку Зіну. Госці павярнуліся і пайшлі на выхад, адзін з іх, прыпыніўшыся і агледзеўшы спаўшых на ложку і палку дзяцей, сказаў: "Як жа яны, малыя, будуць без маці?". У тую ж ноч яе арыштавалі па ўказаным дзедам адрасе. Адправілі ў Слуцкую акруговую турму. Перадачы ад Зіны не прынялі, сказалі, што Марыя Казак выбыла з горада. Болей маці ніхто з нас ужо не бачыў.

— Як жа вы былі далей без бацькі і маці?

— З паўгода жылі самі па сабе, сястра Надзя, ёй ішоў чатырнаццаты гадок, паліла ў печы, гатавала нам нейкую поліўку, варыла бульбу. Хлеба не бачылі, галадалі. Праўда, сваякі прыйшлі, нарэшце, на дапамогу. Надзю ўзяла да сябе ў вёску Падлессе цётка Параска, сястру Леаніду (яна была на два гады маладзейшая за Надзю) узяла пад апеку бацькава сястра Мар'я з Селішчаў. Дзядзька Ігнат, матчын брат з Еўліч, узяў да сябе брата Косцю. Васьмігадовую сястру Ганну ўзяла да сябе за нянькy над трыма дзецьмі наша суседка з Сенніц Анісся Яўсеенка.

Няма патрэбы гаварыць, як адчувалі мы сябе, раскіданыя па розных кутках, далёкіх ад роднай хаты, апусцелай без гаспадароў.

Мяне, двухгадовага недарасля, месяцы тры дагледжваў матчыны брат з Еўліч, потым улетку 1938 года сястра Надзя забрала мяне да сябе і завезла ў Слуцак да нейкага бацькавага дальняга сваяка. Калі я ж захварэў, мяне адвезлі ў вёску Бялевічы да цёткі Федосі Акімаўны. Жыла яна бедна, але за мною глядзела, хоць даводзілася ёсці [illegible]. Там упершыню я ўбачыў свайго бацьку. Аднойчы цётка Федося сказала: "Гэта твой тата", — і паказала на [illegible] незнаёмага мужчыну. Бацька пагладзіў мяне па галаве і даў яблык.

Адбыўшы тэрмін у 1938 годзе, ён вярнуўся на Случчыну, але [illegible] забаранялася, і ён праз нейкі час выехаў у Гомель, уладкаваўся пры бальніцы фуражырам. Там і вайна застала. [illegible]

Пасля вайны вярнуўся зноў у родныя мясціны, пасвіў разам са мною, хлапчуком, калгасных кароў. У 1959 годзе ад імя дачкі Леаніды адправіў пісьмо на імя Мікіты Хрушчова з просьбай даць адказ, што сталася з яго жонкай, нашай маці. Даслалі з органаў даведку, што "Марыя Казак на Урале памерла ў 1943 годзе ад крывазліцця". То была адпіска.

І толькі ў 1989 годзе Міхась Мікалаевіч, жывучы ўжо ў Салігорску, дзе працаваў на чацвёртым калійным камбінаце, пайшоў да раённага пракурора з гэтай адпіскай. Той параіў звярнуцца з запытам у Вярхоўны суд БССР, што Міхась і зрабіў. І нарэшце ў мясцовым ЗАГСе Міхасю Мікалаевічу выдалі пасведчанне аб смерці маці, дзе ўказвалася і прычына яе — "расстраляна ў студзені 1938 года ў Слуцку". Пазней з Камітэта дзяржаўнай бяспекі Рэспублікі Беларусь на яго запыт аб лёсе рэпрасаваных бацькоў прыйшла даведка аб тым, што яны былі арыштаваны і асуджаны па пастанове пазасудовых органаў і рэабілітаваны пракуратурай БВА.

Бацька не дачакаўся гэтай весткі — памёр у 1980 годзе. Дзе былі расстраляны яго жонка, Марыя Мікітаўна, і пяцёра іншых еўліцкіх Казакоў — Арсен Рыгоравіч, Апанас Рыгоравіч, Прохар Іванавіч, Мітрафан Рыгоравіч, ужо ў гадах калгаснікі-рабацягі, невядома, як і месца расстрэлу яшчэ аднаго Казака — Банадыся Іванавіча, арыштаванага ў 1924 годзе па даносе, быццам ён быў удзельнікам Слуцкага збройнага чыну. Магчыма, што ўсе яны ляжаць у Курапатах.

На гэтым здымку 75-гадовай даўнасці сям'я Міхася Мікалаевіча. Сядзіць, абдымаючы дачушку, бацька, Мікалай Акімавіч, за ім стаіць маці, Марыя Мікітаўна. Злева ад бацькі — ягоная маці, Міхасёва бабуля.

Па-рознаму склаўся лёс брата і сясцёр Міхася Мікалаевіча. Сёстры Надзя і Леаніда ў гады нямецкай акупацыі былі прымусова вывезены на работу ў Германію, вярнулася назад толькі Леаніда, след Надзі згубіўся ў віхуры вайны. Леаніда па вяртанні дамоў, як і сястра Зіна, працавала ў калгасе. Брат Косця — таксама, трактарыстам. Сястра Ганна да выхаду на пенсію працавала рабочай на Слуцкім кансервавым заводзе. Ні адзін з іх не здолеў, па сваёй сірочай долі, закончыць сярэднюю школу.

У гэтым плане пашанцавала Міхасю Мікалаевічу. Пасля службы ў арміі ён паступіў у горнапрамысловую школу ў Данбасе і адпрацаваў там шахцёрам звыш пятнаццаці гадоў. Нават паступіў на вячэрняе аддзяленне горнаметалургічнага інстытута, адкуль праз тры гады вучобы па рэкамендацыі адміністрацыі шахты быў накіраваны ў Ленінград у горны інстытут, адкуль выйшаў з дыпломам інжынера. З ім і прыехаў у Салігорск пасля таго, як тая шахта была ў канцы 70-х гадоў закрыта. На новым месцы працаваў майстрам, дыспетчарам на чацвёртым рудніку, адтуль і на пенсію выйшаў. Пасля смерці жонкі прадаў кватэру і купіў у Слуцку аднапакаёўку — адзінокаму болей і не трэба. Затое ў вёсцы Цярэспаль, дзе пасля смерці бацькі засталася хата, ёсць магчымасць пашчыраваць ад душы на зямлі, якая дарагая з дзяцінства. Вырошчвае гародніну на 20 сотках, таму як пенсію мае не надта надзейную для жыцця.

...У вёсцы Акцябр, на цэнтральнай сядзібе калгаса імя Чкалава, узведзены помнік-абеліск 152 воінам-землякам з вёсак Еўлічы, Чалевічы, Сенніца — і гэта добра. А можа, варта было б паблізу ці ў іншым месцы, на відавоку, паставіць мемарыяльную дошку з пералікам прозвішчаў 45 рэпрасаваных землякоў, улічваючы і тое, што 24 з іх — па сельсавеце — былі расстраляны і пасмяротна рэабілітаваны. Няхай бы нашчадкі, моладзь ведалі тых, хто нізашто пайшоў на пакуты ў лагерах і пад кулі ў патыліцу.

Міхась ТЫЧЫНА.
г.Слуцк.

Эдуард Малафееў — у адстаўцы

24 чэрвеня выканкам Асацыяцыі "Беларуская федэрацыя футбола" задаволіў заяву Эдуарда Малафеева аб адстаўцы з пасады галоўнага трэнера нацыянальнай зборнай. "За значны ўклад у развіццё беларускага футбола" выканкам БФФ вырашыў узнагародзіць Э.Малафеева "каштоўным падарункам".

Для вызначэння кандыдатаў на пасаду галоўнага трэнера выканкам сфарміраваў камісію ў складзе першага віцэ-прэзідэнта федэрацыі Міхаіла Вергеенкі, старшыні трэнерскага савета БФФ Анатоля Юрэвіча, юрыста федэрацыі Сяргея Ільіча, прадстаўніка Нацыянальнага алімпійскага камітэта і прадстаўніка Міністэрства спорту і турызму (па ўзгадненні). Кандыдатуры павінны быць унесены на разгляд выканкама да 15 ліпеня. Калі пошук кандыдатаў не завершыцца да гэтай даты, будзе прызначаны выканаўца абавязкаў галоўнага трэнера.

Заяву аб адстаўцы Э.Малафееў падаў 16 чэрвеня, праз пяць дзён пасля паражэння беларускай зборнай ад каманды Аўстрыі з лікам 0:5 у матчы адборачнага турніру чэмпіянату Еўропы 2004 года. Прычынай адстаўкі трэнер назваў "невыкананне пастаўленай задачы".

На наступны дзень адбылася сустрэча Э.Малафеева з прэзідэнтам БФФ Генадзем Нявыгласам. Паводле слоў Г.Нявыгласа, Э.Малафееў "крыўд не выказваў і выказаў разуменне ўсёй меры адказнасці за сітуацыю".

61-гадовы Эдуард Малафееў кіраваў зборнай тры гады. За гэты час каманда дасягнула найвышэйшага выніку, заняўшы трэцяе месца ў сваёй адборачнай групе чэмпіянату свету 2002 года. Аднак наступны адборачны турнір — чэмпіянату Еўропы-2004 — аказаўся для беларускай зборнай няўдачным: у шасці матчах яна пацярпела пяць паражэнняў, прычым апошняе, ад Аўстрыі, стала самым буйным за ўсю гісторыю выступленняў.

Дзмітрый УЛАСАЎ.
Фота IREX/ProMedia.

Віцебскія спектаклі прысвечаны каханню

Вечная тэма кахання так ці інакш закранаецца ва ўсіх гастрольных спектаклях Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Якуба Коласа, калектыў якога пачаў паказваць свае пастаноўкі ў Гродне 21 чэрвеня.

Рэдкую магчымасць убачыць адну з апошніх работ выдатнага беларускага рэжысёра Валерыя Маслюка атрымаюць гледачы ягонай пастаноўкі гогалеўскай "Жаніцьбы" з народным артыстам Беларусі Тадэвушам Кокштысам у галоўнай ролі. Усе персанажы спектакля значна старэйшыя за тых, што задуманы Гогалем. Рэжысёр гаварыў, што зрабіў гэта наўмысна, каб падкрэсліць незалежнасць кахання ад узросту. Сёлетнія гастролі коласаўцаў у Гродне могуць лічыцца парадам зорак тэатра на Заходняй Дзвіне. Яскравую ролю Сілы Гразнова ў камедыі А.Астроўскага "Праўда добра, а шчасце лепш" выконвае старажыл віцебскай сцэны, народны артыст СССР Хведар Шмакаў, які адначасова з'яўляецца і пастаноўшчыкам гэтага спектакля. Шмакава можна ўбачыць і ў хвалюючым сцэнічным дуэце з вядучай актрысай тэатра Тамарай Шашкінай у спектаклі па п'есе Алехандра Касоны "Дрэвы паміраюць стоячы".

Сяргей БУТКЕВІЧ.

ЛЮБОПЫТНО

Волк Удая Хусейна загрыз девятилетнего ребенка

Волк, похищенный два месяца назад из дворца Удая Хусейна, старшего сына бывшего иракского диктатора Саддама Хусейна, загрыз девятилетнего мальчика.

ЧП произошло в доме одного из жителей Багдада, участвовавшего в разграблении дворца Удая. Мужчина похитил волка, чтобы впоследствии продать его торговцам оберегов. Но волк сумел освободиться и загрыз мальчика, брата похитителя.

В ограблении магазина приняли участие 100 пчел

В штате Монтана, США, магазинный вор использовал пчел, чтобы скрыться с похищенными компакт-дисками, духами, батарейками и ножницами на сумму 60 долларов.

Служба безопасности магазина заметила мужчину за кражей мелких товаров и последовала за ним в туалет, чтобы задержать. Когда сотрудники открыли дверь помещения, оттуда вылетел рой пчел.

Голый клоун напугал акулу до смерти

35-летний английский комик решил прорекламировать свое шоу, котрое идет в одном из ночных клубов Брайтона, и прыгнул в аквариум с акулами городского Морского центра. Результат этой выходки оказался печальным — 12-летняя кунья акула умерла от испуга.

26
чэрвеня

ЧАЦВЕР
Усх. 4.39 Зах. 21.46
Даўж. дня 17.07
Маладзік
29 чэрвеня

ШАШКІ

Эцюдны нюанс

Працягваем **класіфікацыйны конкурс-10**. У якасці **восьмага задання** падаем камбінацыю майстра Аляксандра Сапегіна (п/а Усполье Мсціслаўскага р-на), якая завяршаецца эцюдным нюансам:

Белыя: a1, a3, a5, c7, d2, e1, f2 (7).

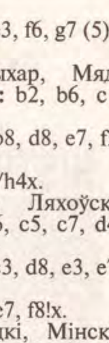
Чорныя: b6, d4, d8, f4, f6, g3, h4, h6 (8).

Выйгрыш (два ачкі).

Тэрмін для адказаў — традыцыйных два тыдні. Чакаем іх па адрасе: **220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а, рэдакцыя газеты "Народная воля", "Шашкі".**

Супаставім рашэнні

Праверце, калі ласка, рашэнні пазіцый, змешчаных 24 красавіка.

"Дзесяты па ліку" (А.Сапегін): d8, e3!, e3x.

"Адны памылкі" (Я.Дыментаў—В.Чыж): 5.hg7! 6.fe7=.

«З нізкі кампазіцый»:

№1 (В.Шульга) — h4 (hg5 A, e5) f6, f8 (d4, b2) c5, a3x. A (e5) d6, d8 (a3) f6 (ab2, d2) c3, e7x;

№2 (А.Перавознікаў) — e5, g7, b6, g5, b4 (c5) a3, c7 (d4) d8 (d6) b6 (c5) a7x;

№3 (П.Кажаноўскі) — 1 (2A) 23/29 (16) 23-19, 26x. A (45) 35-40x;

№4 (А.Іванькоў) — g5, g7 (d4) h8 (e3) c3 (f2) d4!x;

№5 (М.Стэфановіч) — ab4, e3, b6, c5, c7, e7, g7x.

Рашылі: М.Андрушчанкаў, А.Ашыхмін, У.Абламейка, В.Астрынскі, М.Буканаў, В.Баравы, У.Бармута, В.Бараноўскі, Л.Вітошкін, М.Гардзіеўскі, В.Грабенка, В.Дзялендзік, П.Елісееў, Л.Жыхар, Ю.Журовіч, А.Журовіч, У.Захарчук, В.Казарэвіч, П.Каролік, Г.Казлоўскі, М.Крупнік, Аляксандра Камінская, А.Кашавы, В.Краўчук, Д.Камчыцкі, Наталля Кіндзерская, А.Ліцьвінаў, Г.Логвінаў, А.Лебедзеў, Л.Мінчук, У.Мазанік, І.Мельнік, В.Міклашэўскі, В.Мітліцкі, М.Падбярэзскі, Р.Пагнаеўскі, А.Панкраценка, У.Сапяжынскі, А.Сняжкоў, В.Собаль, А.Сянчыла, А.Сабасцьян, М.Сягло, А.Сапегін, В.Ратушкін, Ф.Хадачынскі, А.Цукур, П.Чэрнак, А.Чумакоў, А.Янчук, Ч.Якубоўскі, А.Якубель, А.Язік.

Прыём самаабкладання

Звычайна пасля камбінацыі адразу здаюцца. У наступнай жа пазіцыі барацьба яшчэ працягвалася, чым яна і павучальная:

Белыя (Р.Ігнашын): a3, b2, d4, e1, e3, f2, g1, h6 (8).

Чорныя (Л.Жыхар): a5, b8, c7, e7, f6, f8, h2, h8 (8).

Ход чорных: 1... ab4! 2. a:c5 fg7 з выкарыстаннем прыёма самаабкладання дамкі: 3. h:d6 c:a1 4. ed2 fg5 5. cd6 af6 6. de3 f:b2 7. de7 gf4! 8. e:g5 bf6x.

Партыя згуляна ў рэспубліканскім завочным турніры кандыдатаў у майстры спорту (БКМ-36).

З нізкі кампазіцый

Ужо 10 чытачоў выступілі ў трэцім крузе публікацый іх шашачных твораў. Ніжэй змяшчаем кампазіцыі іншых нашых аўтараў.

1 (Руслан Пагнаеўскі, Жлобінскі р-н). **Белыя:** a5, b4, b6, d6, e5 (5).

Чорныя: b8, d2, f2, f8 (4).

e7, c7, c5, e5x.

2 (Уладзімір Мазанік, Мінск). **Белыя:** b4, c7, g1, g5, h2, h4 (6).

Чорныя: a7, b2, e7, f6, h6 (5).

d8, g3, g5, a1 (g3) a5 (f2, g1) b6!x.

3 (Васіль Грабенка, Мінск). **Белыя:** b4, c5, f2, g1, h4 (5).

Чорныя: c7, d4, e3, f6, g7 (5).

d6!, g5, c5, h8x.

4 (Леанід Жыхар, Мядзельскі р-н). **Белыя:** b2, b6, c1, e5, f4, h4 (6).

Чорныя: a3, b4, b8, d8, e7, f2, h6 (7).

c7 (d6) c7, d2, g3/h4x.

5 (Аляксандр Ляхоўскі, Жодзіна). **Белыя:** b6, c5, c7, d4, d6, e5, g1, g5, h6 (9).

Чорныя: a5, b2, c3, d8, e3, e7, f2, f8 (8).

f6, a7, b8, f6, e7, e7, f8!x.

6 (Іван Наўроцкі, Мінск). **Белыя:** a5, b4, b6, c5, c7, d6, e7, g1, g5, h2, h6 (11).

Чорныя: a3, a7, b2, d4, d8, e3, f2, f6, f8, g7 (10).

b8, dc7 (f6) d6, d8, b6, d6, e7, e3!, g3, c5x.

7 (Мікалай Андрушчанкаў, Пінск). **Белыя:** a1, e5, f6, g3 (4).

Чорныя: дамка f8, простыя a3, d8 (3).

h4 (c7) g5 (h6) b2 (a:c1 A) g7 (f8) ef6, g7=. A (d6) g7, h8=.

Будзем рады вашым заўвагам.

Кожную кампазіцыю дасылайце на асобным лістку паперы з рашэннем і пажадана на дыяграме, а не толькі ў натацыі. Разборліва ўказвайце сваё імя, імя па бацьку і прозвішча, адрас з індэксам і тэлефон з кодам.

Супраць логікі

Яшчэ адзін хвалюючы момант з завочных спаборніцтваў:

Белыя (А.Ляхоўскі): c5, e1, f2 (3).

Чорныя (М.Чэлядзюк): c7, e7, g5 (3).

1. fg3 ef6 2. gh4 gf4 3. ed2. Лагічны працяг 3... fe5 прайграе. Выратоўвае толькі нечаканая ахвяра: 3... fg5! 4. h:f6 fg3 5. fe7 gh2! 6. ed8 hg1 7. d:b6 gh2=. А калі 5... cd6, дык што можа быць? Паспрабуйце адказаць на пытанне.

Заканчэнне ўзята з партыі вышэйшай лігі першынства Беларусі 2002 года (БВЛ-36).

Чакаем і ад вас паведамленняў аб шашачных спаборніцтвах, хвалюючых эпізодах з партый-64 і 100, аналізаў павучальных пазіцый.

Мікалай ГРУШЭЎСКІ, майстар спорту.

ШАХМАТЫ

Конь побеждает ферзя!

На шахматной доске, как известно, ферзь — самая сильная фигура, а конь, напротив, причислен к так называемым "легким фигурам", сила которых не сравнима с мощью ферзя. Но чудеса случаются! Как, например, в этюде сибирского шахматного композитора В.Чупина, где в конечном итоге сражение между черным ферзем и белым конем заканчивается в пользу слабейшей фигуры.

В.Чупин

Белые: Kph7, Ca1, Ke7, пп. e5, f2, g2, h2 (7).

Черные: Kpg4, пп. c2, g3, h4 (4).

Выигрыш.

Нетрудно убедиться, что невозможно воспрепятствовать появлению на доске черного ферзя. Но белые находят против этого действенное противоядие. Найти эффектный вариант, ведущий к победе белых, мы предлагаем нашим читателям. Свои ответы на этюд присылайте по адресу: **220030, Минск, ул.Энгельса, 34а, редакция газеты "Народная воля", "Шахматы".**

Юдит вне конкуренции

В рейтинг-листе ФИДЕ отдельно выделены 50 сильнейших шахматисток. Вот уже много лет список уверенно возглавляет замечательная венгерская шахматистка Юдит Полгар. Ее преимущество перед конкурентками так велико, что можно сказать, что играют они в разном классе. Сейчас Полгар сумела сделать новый шаг в своем продвижении к шахматным высотам, доведя рейтинг до рекордной отметки — 2715. Это позволило ей впервые попасть в первую десятку сильнейших среди мужчин! Идущая на втором месте по рейтингу среди женщин Антуанетта Стефанова (Болгария), отстает от лидера на 165 пунктов. Невероятный разрыв! У Стефановой рейтинг 2550. Среди 15 сильнейших женщин также: 3.Эльмира Скрипченко-Лотье (Франция) — 2501, 4.экс-чемпионка мира Майя Чибурданидзе (Грузия) — 2497, 5.Хумпи Конеру (Индия) — 2496, 6.чемпионка мира Жу Чен (Китай) — 2492, 7.Алиса Галлямова (Россия) — 2489, 8.Сюй Юйхуа (Китай) — 2489, 9.Ван Лей (Китай) — 2484, 10.Нана Иоселиани (Грузия) — 2475, 11.Светлана Матвеева (Россия) — 2474, 12.Корина Пептан (Румыния) — 2471, 13.Пиа Крамлинг (Швеция) — 2470, 14.София Полгар (Венгрия) — 2465, 15.Ван Пинь (Китай) — 2465, 16.Татьяна Косинцева (Россия) — 2457, 17.Александра Костенюк (Россия) — 2452, 18.Наталья Жукова (Украина) — 2448, 19.Екатерина Ковалевская (Россия) — 2447, 20.Ольга Александрова (Украина) — 2445.

Лучшая из белорусских шахматисток гроссмейстер Генриетта Лагвилава имеет рейтинг 2300. В первую белорусскую десятку у женщин входят: 2.международный мастер Ирина Тетенькина (Минск) — 2278, 3.мастер спорта Анна Шаревич (Брест) — 2252, 4.международный мастер Наталья Попова — 2243, 5.гроссмейстер Инна Романова — 2237 (обе из Минска), 6.гроссмейстер Раиса Эйдельсон (Витебск) — 2235, 7.Ольга Герасимович (Минск) — 2200, 8.мастер спорта Татьяна Мартынюк (Брест) — 2198, 9.международный мастер Анастасия Сорокина (Минск) — 2197, 10.мастер спорта Анастасия Волчек (Брест) — 2179.

Путевка завоевана

В Стамбуле завершился четвертый чемпионат Европы по шахматам среди мужчин и женщин. В острейшей конкуренции золотую медаль чемпиона континента завоевал грузинский гроссмейстер Зураб Азмайпарашвили, набравший 9,5 очка в 13 партиях. На пол-очка от победителя отстали гроссмейстеры Владимир Малахов (Россия) и бывший алмаатинец Александр Ненашев, теперь под фамилией Граф представляющий Германию. Лучший результат среди белорусских спортсменов показал минчанин Алексей Александров. Он блестяще провел первую половину турнирной дистанции и после 6 туров возглавлял таблицу чемпионата с блестящим результатом — 5 очков из 6. Но затем наступил спад, в заключительных семи турах только 3 очка. Но высокий коэффициент, обусловленный удачным стартом, позволил минчанину занять высокое 16-е место (при 206 участниках) и завоевать путевку на Кубок мира. Такой же результат, 8 очков из 13, показал гроссмейстер из Могилева Алексей Федоров, но по коэффициенту он не вошел в число обладателей путевок на Кубок мира.

Наш третий участник гроссмейстер Виктор Купрейчик закончил чемпионат с 50-процентным результатом — 6,5 из 13.

У женщин к финишу с одинаковым количеством очков пришли две участницы — по 8,5 очка из 11 набрали гроссмейстеры Пиа Крамлинг (Швеция) и Виктория Чмилите (Литва). Наша Анна Шаревич из Бреста набрала 5,5 очка, что позволило ей уже в третий раз выполнить норму международного мастера, теперь надо только ждать решения ФИДЕ. Вторая наша спортсменка — 18-летняя минчанка Ольга Герасимович — набрала 4 очка.

Приводим одну из партий Александрова, сыгранную в Стамбуле.

А.Александров— М.Гагунашвили

1. d4 d6 2. Kf3 Cg4 3. c4 Kd74. Фb3 Лb8 5. h3 C:f3 6. Ф:f3 g6 7. Фa3 a6 8. e4 Cg7 9. Ce3 c5 10. d5 Фb6 11. Kc3 Cd4 12. Cd2 Kgf6 13. Лb1 o-o 14. f3 e6 15. Ke2 ed 16. K:d4 cd 17. cd Лfe 8 18. Kpf2 Kc5 19. Kpg1 Kh5 20. Ca5 Фa7 21. Cc7 Лbc8 22. Фa5 b5 23. Cb6 Фe7 24. Фd2 Лb8 25. Ca5 Фe5 26. h4 f5 27. ef Фe3+ 28. Ф:e3 de 29. Лe1 e2 30. C:e2 Kg3 31. Kpf2 K:h1+ 32. Л:h1 gf 33. Лd1 Лe7 34. Cc3 Лbe8 35. Лd2 Kpf7 36. Cd1 Лe1 37. Лd4 Л1e5 38. Лd2 Лe1 39. Лd4 Л1e5 40. g4 Ka4 41. C:a4 ba 42. Л:a4 Л:d5 43. Л:a6 fg 44. Лa7+ Kpe6 45. fg h5 46. g5 Лf5+ 47. Kpg3 Kpd5 48. Лa5+ Kpe4 49. Л:f5 Kp:f5 50. a4 Лe4 51. a5 d5 52. Kpf3 d4 53. Cd2 d3 54. g6 Лe7 55. b4 Kpe5 56. b5 Kpd5 57. a6 Лa7 58. Ce3 d2 59. Kpe2 Лd7 60. C:d2 Kpd6 61. b6 Лd8 62. b7. **Черные сдались.**

Четверг, 26 июня

БТ

06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.00 Новости.
06.10, 07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.10 "Агентство НЛС. Сериал (Россия).
09.10 "Пси-фактор". Научно-фантастический сериал (США-Канада).
10.05 Святыни Беларуси. "Минская икона Божией Матери".
10.35 Судьба человека. "Стефан и Жаклин".
11.00 Музеум. "Портреты рода Завишей".
11.10 "Королева сердец". Сериал (Колумбия-Венесуэла).
12.15, 14.10 Добрый день, Беларусь!
13.05 "Государственная граница". Сериал. Фильм 7-й **"Соленый ветер".** ("Беларусьфильм"). 1-я серия.
14.35 "Сценарии искусства". Док.сериал (Международный Французский Канал).
15.15 "Нежный возраст". Молодежный сериал (Международный Французский Канал).
15.40 К 30-летию белорусской анимации. "Нестерка". Мультфильм. ("Беларусьфильм").
16.00 "Руины стреляют..." Военный сериал ("Беларусьфильм"). Заключительная серия.
17.10 "Пси-фактор". Научно-фантастический сериал (США-Канада).
18.15 "Агентство НЛС". Сериал (Россия).
19.05 Криминальная мелодрама **"Исповедь содержанки"** (Россия).
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 Новости региона.
21.55 "Королева сердец". Сериал (Колумбия-Венесуэла).
22.50 Зона Х.
23.15 Ночной эфир.

ОНТ – 1 ГОД

08.00, 09.00, 18.00, 20.30, 23.30 Наши новости.
08.05 Телеканал "Доброе утро".
09.05 "Земля любви, земля надежды". Сериал.
09.50 Многосерийный фильм **"Алмазная тропа".** 3-я и 4-я серии. СССР-ФРГ.
11.40 Дисней-клуб: "Базз и его команда".
15.10 Триллер **"Сияние".** США.
17.00 "Большая стирка" с Андреем Малаховым.
18.10 Смехопанорама Евгения Петросяна.
19.00 "Земля любви, земля надежды". Сериал.
20.00 Время.
21.00 "Не только о футболе". Спортивное обозрение.
21.25 "Слабое звено" с Марией Киселевой.
22.25, 23.45 Многосерийный фильм **"Пятый угол".** Россия.
00.50 Дневник Московского кинофестиваля.

РОССИЯ

07.45 Телесериал **"Театральный блюз".**
08.45 Детектив **"Марш Турецкого. Синдикат киллеров".** 1-я серия.
09.45, 18.50 Вести. Дежурная часть.
10.00, 19.00, 22.00 Вести.
17.50 "Комиссар Рекс". Телесериал (Австрия-Германия).
19.30 Местное время. Вести-Москва.
19.50 "Спокойной ночи, малыши!".
19.55 Телесериал **"Театральный блюз".**
21.00 Детектив **"Марш Турецкого. Синдикат киллеров".** 2-я серия.
22.20 Худ.фильм **"Танцующая в темноте".** (США-Франция).

КУЛЬТУРА

15.15 Ж.Бизе — Р.Щедрин. "Кармен-сюита". Исполняет оркестр "Молодая Россия". Дирижер М.Горенштейн.
16.05 "Петербург: время и место". "Музей железнодорожной техники". Ведущий А.Толубеев.
16.35 "Моя такая доля". Док.фильм. Режиссер Л.Пермякова.
17.30, 23.00 Новости культуры.
17.50 "Порядок слов". Книжные новости.
17.55 "Кто мы?" "Хроника смутного времени". Передача 11-я.
18.25 "Война священная". Док.сериал. Фильм 5-й. "Ржев".
18.55 "Царская ложа". Международный музыкальный фестиваль "Петербургская ассамблея".
19.35 Ретроспектива фильмов Иштвана Сабо. **"Хануссен".** Худ.фильм (Венгрия).
21.25 "Культурная революция". "Деятелям искусства партии не нужны". Программа М.Швыдкого.
22.20 "Эпизоды". Сергей Тюнин.
23.25 "Ночной полет". Ведущий Андрей Максимов.

НТВ

09.00 "Сегодня утром".
09.20 Погода на завтра.
09.25 "Чистосердечное признание".
10.00 "Квартирный вопрос. Детский сад".
11.00 "Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
14.35 "Вредные привычки". Ток-шоу "Принцип домино".
16.00 "Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
16.30 Сериал **"Скорая помощь"США.**
17.25 "Очная ставка". Оборотень в форме.
18.00 "Сегодня" с Татьяной Митковой.
18.35 Сериал **"Улицы разбитых фонарей. Погоня за призраком".**
19.50 Остросюжетный сериал **"Дальнобойщики. Самосуд",** 15 серия.
21.00 "Страна и мир". Главные события дня.
21.30 Модный сериал **"Секс в большом городе".**
22.15 Сериал **"Улицы разбитых фонарей".**

СТВ+RenTV

06.30 "Пауэр рейнджерс, или Могучие рейнджеры". Телесериал.
06.55, 15.25 "Флинт — детектив во времени". Мультсериал. Заключительная серия.
07.20 "Минщина. Люди, события, факты".
07.30, 13.30, 16.00, 19.30, 22.50 "24 часа".
07.50 "СТВ-спорт".
08.00 "Тема дня".
08.10 "Технология".
08.20 Комедия **"Мокасины Маниту".** Германия.
09.50 "Турпоход".
10.00 "Метафизика Петербурга". Телевизионный фильм. Часть 3: "Знак воды". Часть 4: "Эхо революции".
10.55 "Портрет в интерьере".
11.10 "Фильм, фильм, фильм".
11.25 "Безумный мир". Док.фильм.
12.00 "Вино любви". Теленовелла.
12.55 "Капитан Правда". Комедийный сериал.
13.50 "Нина". Телесериал.
14.45 Мультфильм.
15.00 "Человек-паук". Мультсериал.
16.15 Кинороман **"Вечный зов",** 18-я серия.
17.55 "Минщина. Люди, события, факты".
18.05 "Театральные истории".
18.20 "Ремонт".
18.35 "Нина". Телесериал.
19.55 "СТВ-спорт".
20.10 "Турпоход".
20.20 Детский экран. "Добрый вечер, малыш".
20.30 "Фильм, фильм, фильм".
20.50 "Паутина". Фильм-расследование.
21.15 Боевик **"Замкнутый круг-2".** США.
23.10 "Технология".
23.20 "Новости СНГ".
23.35 "Валентин Елизарьев. 30 лет с Белорусским балетом".
00.05 Комедия **"Молодой Франкенштейн".** США.

8-Й КАНАЛ

17.30 "Бюргер" представляет "Мульт-парад".
17.50 Телемагазин.
18.00 Психологический триллер **"Заснеженные кедры".**
19.40 Телемагазин.
20.00 Программа "Пестрая лента".
20.40 "8 самых".
20.45 "Вечарніца".
21.00 "Атомик Филмз" и "К-видео" представляют.
21.10 Худ.фильм **"О, где же ты, брат!".**

ТВ ЦЕНТР

05.00 Информационно-развлекательный канал "Настроение".
07.50 Газетный дождь.
08.00 Смотрите на канале.
08.05 "Разлученные". Телесериал (Мексика).
08.55 "Московские перекрестки" с Олегом Табаковым.
09.25 Квадратные метры.
09.40 Телемагазин.
10.00, 13.00, 17.00, 21.00 События. Время московское.
10.15 Телеканал "Дата".
11.10 Наша версия. Под грифом "Секретно".
11.50 "Репортер" с Михаилом Дегтярем".
12.05 Доходное место.
12.10 Петровка, 38.
12.30 Деловая Москва.
13.15 "Инспектор Деррик". Криминальный телесериал (Германия).
14.20 Экспо-новости.
14.30 Москва смеется.
15.00 Регионы: прямая речь.
15.30 "Золотые колосья". Мультфильм.
16.00 "На страже порядка". Телесериал (Франция).
17.15 Все о здоровье в программе "21-й кабинет".
18.00 "Загадочная женщина". Телесериал (Венесуэла).
18.40 Экспо-новости.
18.50 Пять минут деловой Москвы.
19.00 "Обнаженная ложь". Худ.фильм (США).
20.40 "С войной покончили мы счеты". Спецрепортаж.
21.40 Материк.
22.20 Времечко.
22.50 Петровка, 38.
23.10 25-й час. События. Время московское.
23.30 Серебряный диск.
23.50 "По закону". Телесериал (Великобритания).
00.40 "Синий троллейбус". Телефон доверия для полуночников.

EUROSPORT

09.30 Виндсерфинг. Фестиваль.
10.15 Гольф. US PGA. Специальный обзор. Повтор.
11.15 Снукер. Чемпионат Европы. Германия. Повтор.
12.45 Спидвей. Гран-при. Великобритания.
13.45 Мото Гран-при. Нидерланды. Прямая трансляция.
17.30 Футбол. Бразильские легенды Кубка мира. Повтор.
18.30 Футбол. Кубок Конфедерации. Полуфинал. Франция. Прямая трансляция.
00.15 Футбол. Кубок Либертадорес. Финал.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: (017) 206-68-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 206-69-04.
E-mail : nv@promedia.by
http://nv.promedia.by

Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

Рэгістрацыйнае пасведчанне №246. Нумар газеты аддрукаваны з дыяпазітываў заказчыка на УП "Чырвоная зорка", 220073, г.Мінск, 1-ы Загарадны завулак, 1. Падпісаны ў друк у 15.00. Фармат А-2. Тыраж: 29 390 экз. Заказ №743.